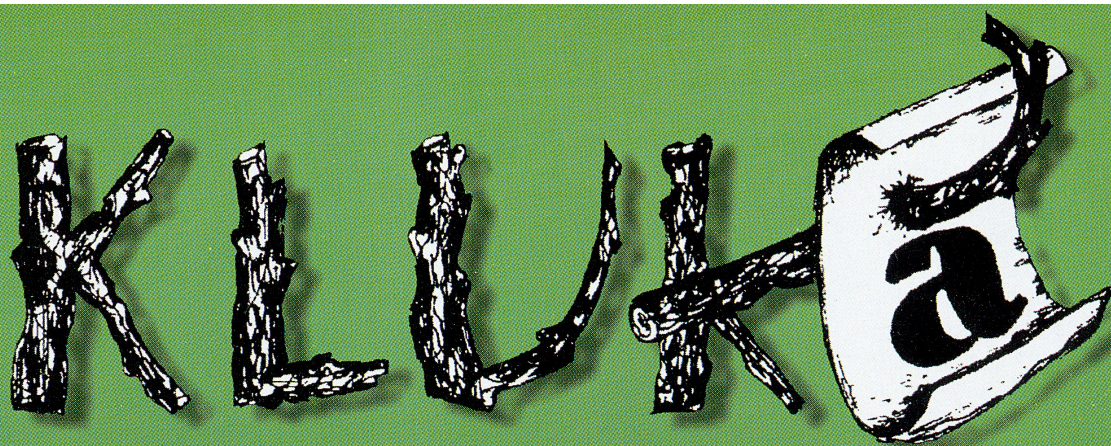

Nr 390 ISSN 1426-9271 miesięcznik 15 czerwiec 2018 2,50 zł (w tym 8% VAT)

A black and white portrait of an elderly man with white hair, wearing glasses and a dark jacket over a white shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is plain white.

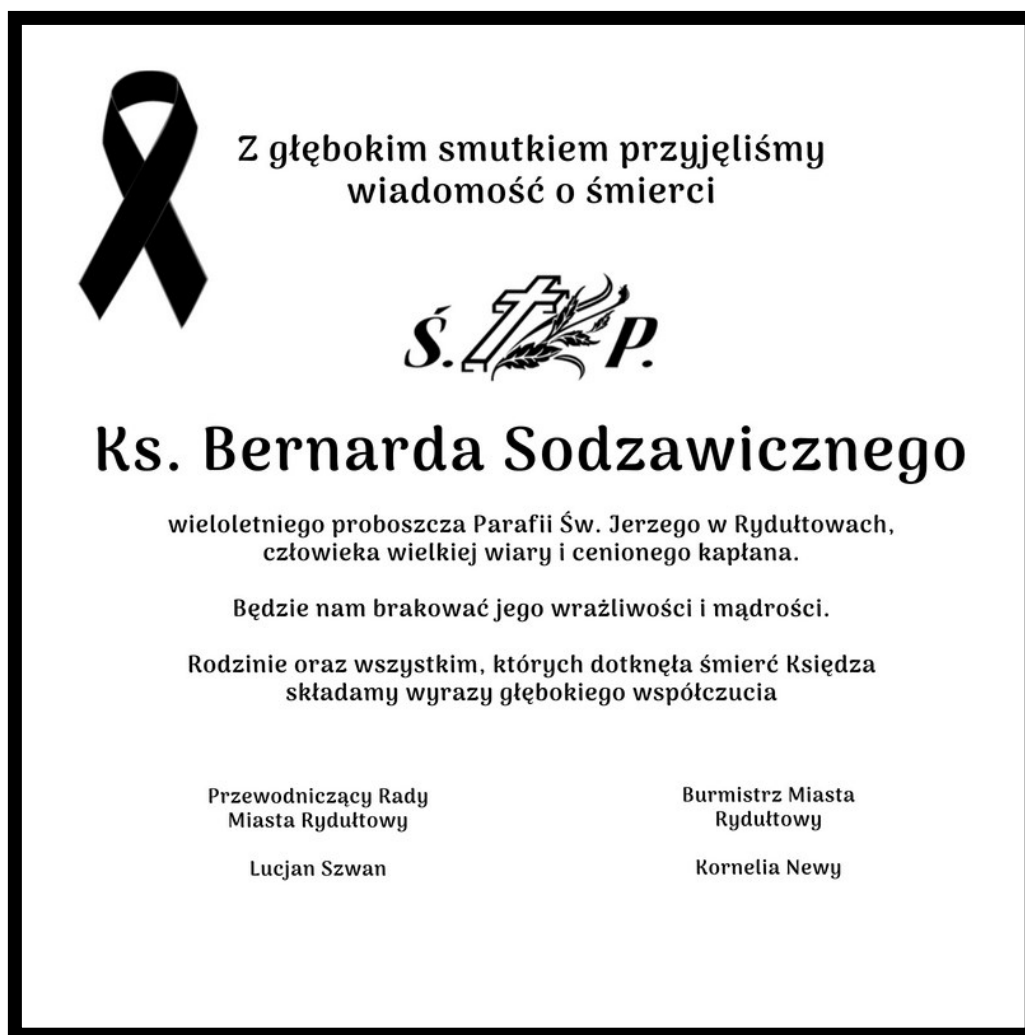
A photograph of two people in traditional Polish folk costumes. On the left, a man wears a black bowler hat, glasses, a white shirt, a red tie, and a green vest with red tassels. He is holding a white bucket and a wooden stick. On the right, a woman wears a colorful floral headband, a blue vest over a white blouse, and a green skirt with a red floral pattern. They are standing on a grassy area under a blue canopy. The text 'Ludowe popołudnie' is overlaid at the bottom.

Ludowe popołudnie

- *Horacy o gwarze*
- *95 lecie ZHP w Rydułtowach*
- *wycieczka na Górę Św. Anny*
- *„Ludowe popołudnie” w Czernicy*
- *Rydułtowicy w Kotlinie Kłodzkiej*
- *wieści z gminy Lyski*
- *rozważania Prezesa TMRu*
- *sprawozdanie z prac Burmistrz*
- *referat o znaczeniu Powstań Śląskich*
- *piknik na Orłowcu*
- *wszystko o zdrowiu*
- *z życia miasta i sąsiadów*
- *poezje*
- *krzyżówka*
- *„Dzień Rodzica” w RCK*
- *Bank Usług Lokalnych*
- *i wiele więcej ...*

Rydułtowicy w Kotlinie Kłodzkiej

Ks. Bernard Sodzawiczny zmarł 6 czerwca 2018 roku w swoim rodzinnym domu w Katowicach-Ochojcu. Miał 80 lat. Kapłanem był przez 56 lat.

Urodził się 17 września 1937 w Katowicach-Ochojcu, jako syn Jana i Elfrydy zd. Gruszka. Po ukończeniu szkoły podstawowej w 1950 roku uczył się w Niższym Seminarium Duchownym św. Jacka w Katowicach. Od roku 1954 pracował w Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Śródmieście-Załęże. Do Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie wstąpił w 1955 roku.

Święceń kapłańskich udzielił mu w 1961 roku Biskup Herbert Bednorz: diakonatu - 26 marca w Krakowie, a prezbiteratu - 25 czerwca w Katowicach.

Po zastępstwach wakacyjnych w Katowicach-Ochojcu i Istebnej pracował jako wikariusz w parafiach: św. Marii Magdaleny w Tychach (od 31 sierpnia 1961), Najświętszego Serca Pana Jezusa w Świętochłowicach-Piaśnikach (od 11 sierpnia 1964), św. Jadwigi w Katowicach-Szopienicach (od 2 września 1967), gdzie był również duszpasterzem akademickim, oraz Trójcy Przenajświętszej w Piekarach-Szarleju (od 30 sierpnia 1971).

Dnia 10 sierpnia 1975 został mianowany wikariuszem ekonomem, a 18 września tego roku proboszczem parafii św. Jerzego w Rydułtowach. Ponadto pełnił funkcję wicedziekana oraz przez dwie kadencje, dziekana dekanatu Pszów.

Na emeryturę przeszedł 27 lipca 2003 r. i zamieszkał w domu rodzinnym, gdzie zmarł 6 czerwca 2018.

O gwarze...

W dalszym ciągu kontynuuję temat naszej gwary powstałej na kanwie codziennego życia, obyczajów, zachowań ludzkich, zjawisk, otaczającego nas świata, wierzeń, doświadczeń, itd. Jest ładna, nie należy jej się wstydić ale podziwiać ludzi, którzy ją stworzyli. Trochę przypominałam sobie sama, trochę znajomi. Mogę więc kontynuować.

wodzionka - najleoso zupa ślonsko: suchy chleb, roztarty z solą (lub wegetą) duży ząbek czosnku, kawałek masła, trochę maggi, pieprzu, zalać wrzącą wodą,
 basetloch - grubas,
 benkart - nieślubne dziecko, niegrzeczne dziecko,
 kajś - gdzieś,
 rozprawiać - opowiadać,
 godać - mówić,
 padoł - mówił, powiedział,
 blamborzyć - gadać głupstwa, niedorzeczności,
 blambory - byle jaka zupa, napój,
 nablamborzyć się - napić się za dużo, opilstwo,
 brzdąkać - grać byle jak, źle, na jakimś instrumencie,
 bulkać - mówić niewyraźnie, od rzeczy, niezrozumiale,
 szpyndlikorz - dusigrosz, sknera,
 zowitka - panna majaca nieślubne dziecko,
 fyrtozka, potyrtano - kobieta, dziewczyna z głupimi pomysłami, mało poważna, nie ułożona,
 pomknij się - przesun się,
 balachwasty - głupoty, opowiadać bzdury,
 wraźdlok - ciekawski, wtrącający się,
 klipa - niezdara, ale też gra podwórkowa,
 klebiocić - opowiadać bzdury, wkoło to samo,
 maszkiecieć - smakować rarytasy, dobre potrawy, słodczyce,
 wysmożyć - wyczyścić, był ze stołcem,
 szłapy, gyry, klepeta - nogi,
 naprany, nawalony jak bela, narżnity jak Abel - pijany,
 hań - daleko lub blisko,
 tam,
 harowka - ciężka praca,
 szychta - zmiana, na kopalni,
 oblykać - ubierać,
 sebykać - rozbierać,
 sebuć - zdjąć buty,
 ostranżlice - jeżyny,
 ciepnąć - rzucić,
 zdradło - lustro,
 blinkać - grać na instrumencie,
 szkryfać - brzydko pisać,
 hynkszt - popisujący się siłą, ważnością,
 kole - obok,
 szykowne - ładne, zgrabne,
 zegroda - ogród,
 strugać - obierać ziemniaki,
 świętojanki - porzeczeki dojrzale na św. Jana,
 wieprzki - agrest
 (okrągłutki, na nim szczeci-na jak na świni),

koło - rower,
 kotucz - stary mebel lub pojazd,
 dycki - zawsze,
 sztyjc - zawsze, systematycznie,
 klamoty, graty - niepotrzebne rzeczy, rupiecie nic nie warte,
 dzierżeć - trzymać,
 szynk - karczma,
 larmo - hałas, kłótnia, krzyki,
 płachta - prześcieradło,
 ciupnąć się - zamienić się,
 ciupać - rozbijać na drobne np. drewno na podpałkę,
 wykopyć - umrzeć,
 szpachtla - kielnia, deseczka murarza,
 grabi pod sia - zgarniać dla siebie,
 warzyć - gotować np. obiad,
 mankulijo - negatywne przezwisko,
 drzistaczka - plotkara oraz biegunka,
 chebz - czarny bez,
 do sia - do siebie,
 gorzołka - wódka,
 bestyjo, beskuryjo - przekleństwa,
 szatrapa - łazik, nierób, drań,
 wartko, gibko - szybko,
 rolada - zraz (zrolowane mięso),

To bardzo jasny przykład, o czym już pisałam, że są to powstały w naszej gwarze (jak i wiele innych wyrazów) przykład, że nasi przodkowie tworzyli język na podstawie codziennego życia, zjawisk, obserwacji życia codziennego. Takie to są śląskie wyrazy, bo wiele pochodzi z przekształceń z języka polskiego, niemieckiego, czeskiego.

Będę temat kontynuować jak znajomym i mnie przypomną się inne wyrazy, porzekadła, zwroty, przysłowia.

Horacy

KOŁO W TAJLACH**KOŁO**

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Orłowiec”

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Orłowiec” swoją nazwę zaczerpnęła od „Orłowca”, niegdyś „kolonii” zamieszkałej głównie przez rzemieślników pochodzących z terenów dzisiejszych Rydułtów oraz okolicznych miejscowości Czernicy, Pietrzkowic, Lubomi czy Wodzisławia. Dziś jest to największe osiedle mieszkaniowe w Rydułtowach, którego inicjatorem budowy był dyrektor rydułtowskiej kopalni w latach 1901 – 1920, Franciszek Radlik. Projekt obecnego osiedla Orłowiec powstał w 1973 roku, a jego realizacja została przewidziana na lata 1976 – 1990. Ostatecznie zaś ostatni budynek został oddany do użytku przez KWK „Rydułtowy” w roku 1988.

12 października 1994 roku na Zebraniu Założycielskim podjęta została uchwała o utworzeniu, z zasobów mieszkaniowych należących do KWK „Rydułtowy” i KWK „Anna”, Spółdzielni Mieszkaniowej „Orłowiec”, która 30 listopada 1994 roku została zarejestrowana w VIII Wydziale Gospodarczo-Rejestrowym Sądu Rejonowego w Katowicach pod numerem Rs 1386. Swoją działalność Spółdzielnia rozpoczęła w dniu 1 marca 1995 roku i od tego momentu jest zarządcą największego zasobu mieszkaniowego w Rydułtowach, a także zasobów położonych w Pszowie, Raciborzu, Rybniku, Gaszowicach i Gorzycach.

Aktualnie w zarządzie Spółdzielni Mieszkaniowej „Orłowiec” pozostaje 159 budynków, w których ogółem mieszczą się 3872 mieszkania i 62 lokale użytkowe. Na terenie miasta Rydułtów położonych jest 59 budynków z 1752 mieszkaniami i 46 lokalami użytkowymi, które są zlokalizowane głównie na osiedlu Orłowiec oraz przy ulicy St. Ligonii, A. Mickiewicza, Raciborskiej, Obywatelskiej, Ofiar Terroru oraz K. Prz. Tetmajera. Miasto Pszów posiada w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Orłowiec” 74 budynki, w których mieszczą się 1393 mieszkania oraz 11 lokali użytkowych, położone są one na osiedlu T. Kościuszki, osiedlu J. Tytki oraz przy ulicy W. Jagiełły, Juranda, ks. Witolda, M. Konopnickiej, R. Traugutta, Pszowskiej, A. Wolczyka, K. Miarki, Westerplatte i J. Kusocińskiego. W Raciborzu przy ulicy Katowickiej i Mysłowickiej Spółdzielnia posiada 8 budynków z 352 mieszkaniami i 5 lokalami użytkowymi. Miasto Rybnik w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Orłowiec” posiada 11 budynków zlokalizowanych na os. G. Morcinka, przy ulicy Sportowej, L. Zamenhofa i Raclawickiej, w których mieści się 291 mieszkań. W gminie Gorzyce przy ulicy Dworcowej Spółdzielnia posiada 6 budynków z 67 mieszkaniami, a w gminie Gaszowice 1 budynek przy ulicy Babiogórskiej, w którym jest 17 lokali mieszkalnych.

Zgodnie z zapisami Statutu Spółdzielni Mieszkaniowej „Orłowiec” organami Spółdzielni są Walne Zgromadzenie Członków stanowiące najwyższy organ Spółdzielni, Rada Nadzorcza sprawująca kontrolę i nadzór nad działalnością Spółdzielni, Zarząd kierujący działalnością Spółdzielni i reprezentujący ją na zewnątrz oraz Rady Osiedli będące organem opiniotwórczym, wytyczającym i inicjującym, a także koordynującym kierunki działań Spółdzielni zarówno w zakresie gospodarki zasobami jak i ich estetyki oraz w zakresie działalności społeczno-wychowawczej. Obec-

nie Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej „Orłowiec” liczy 8 osób, a w jej skład wchodzi: Artur Michałowski pełniący funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Jerzy Kopertowski jako Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Janina Fiedor pełniąca obowiązki Sekretarza Rady Nadzorczej, Zbigniew Andryszczak jako Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Leszek Zając pełniący obowiązki Przewodniczącego Komisji Gospodarczej oraz Jacek Kołek, Ilona Pluta i Jan Przybyła Członkowie Rady Nadzorczej. Zarząd Spółdzielni jest jednoosobowy, a funkcję Prezesa Zarządu od 2009 roku pełni Mariusz Ganita. Zasoby mieszkaniowe Spółdzielni zostały podzielone na 3 Administracje: Rydułtowy, Pszów i Racibórz, z którymi ściśle współpracują Rady Osiedla w następujących składach (patrz tabela na końcu tekstu). Zgodnie z zapisami § 3 Statutu Spółdzielni „Celem działalności Spółdzielni jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych i innych potrzeb członków oraz ich rodzin, poprzez dostarczanie członkom samodzielnych lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych, a także lokali o innym przeznaczeniu”. Zarząd Spółdzielni realizując powyższy cel statutowy nie tylko ukierunkowuje swoje działania na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków Spółdzielni, ale dokłada wszelkich starań aby pozostające w zarządzie Spółdzielni zasoby mieszkaniowe były utrzymywane w możliwie najlepszej kondycji technicznej poprzez wdrażanie technologii zmierzających do podnoszenia standardów posiadanych osiedli zapewniających wygodne, a zarazem bezpieczne ich użytkowanie. Wszystkie budynki są na bieżąco remontowane, modernizowane, a część z nich, w ostatnich latach, została poddana kompletnej termomodernizacji, co zostało docenione m. inn. przez Ministerstwo Infrastruktury, Izbę Przemysłowo-Handlową Rybnickiego Okręgu Węglowego, Krajową Radę Spółdzielczą, Polską Izbę Ekologii czy Sejmik Województwa Śląskiego przez przyznanie Spółdzielni prestiżowych nagród i wyróżnień zarówno w zakresie wprowadzania nowatorskich rozwiązań jak i ochrony środowiska, takich jak „Czarny Diament”, „Orły Polskiego Budownictwa” czy „Odznaka za zasługi dla Spółdzielczości”. Od początku istnienia Spółdzielnia wydawała „Biuletyn informacyjny” dla mieszkańców swoich osiedli, który od marca 2013 roku przyjął formę gazetki pod nazwą „Nasza Spółdzielnia”. W biuletynie zamieszczane są wszelkie informacje, o których powinni zostać poinformowani wszyscy lokatorzy, a także informacje o bieżącej działalności i ważnych wydarzeniach z „życia” Spółdzielni. Obok podstawowej działalności związanej z gospodarowaniem zasobami mieszkaniowymi Spółdzielnia Mieszkaniowa „Orłowiec” prowadzi szeroko pojętą działalność społeczną oraz oświatowo-kulturalną, która niejednokrotnie wykracza swoim zasięgiem poza członków i mieszkańców własnych zasobów. Obecnie nie sposób już sobie wyobrazić corocznych obchodów Dnia Dziecka bez festynu współorganizowanego przez Spółdziel-

ADM Rydułtowy	ADM Pszów	ADM Racibórz
Brachman Tadeusz	Czapliński Roman	Dąbrowska Krystyna
Burdzik Irena	Krawiec Łucjan	Dutkiewicz Katarzyna
Kaczmarek Czesław	Maks Czesław	Kęska Wiesław
Kownacki Tadeusz	Seidel Antoni	Staroń Teresa
Kura Janina	Skatuła Jan	Tulik Henryk
Meslik Adam	Staszewski Ireneusz	
Ochojski Janusz	Szewc Henryk	
Piotrowski Artur		
Szatan Kazimierz		

nię czy 6 grudnia bez Mikołaja z „groźnym” diabłem i ślicznymi Śnieżynkami z wozu obdarowujących dzieci słodkościami i odwiedzających okoliczne przedszkola. Od wielu lat niezmienną popularnością wśród mieszkańców cieszą się również festyny rodzinne i okolicznościowe z muzyką, rozgrywkami sportowymi, zabawami dla dzieci i dorosłych, grilem, przekąskami, słodkościami i innymi atrakcjami. Pod patronatem Spółdzielni prowadzony jest klub o charakterze sportowo-rekreacyjnym „Bielik”, zaś wśród lokalnych społeczności i władz samorządowych znana jest otwartość Organów Spółdzielni do włączania się w liczne inicjatywy związane bądź to z popularyzacją zachowań prozdrowotnych w tym sportowych, bądź z pomocą dla szkół czy też różnych organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i świetlic środowiskowych. Znana nie tylko z zaspakajania potrzeb mieszkaniowych swoich członków ale także, jako jedna z nielicznych Spółdzielni w Polsce, dbająca o kreowanie szeroko pojętych działań o charakterze społeczno-kulturalno-oświatowym Spółdzielnia Mieszkaniowa „Orłowiec” w Rydułtowach niewątpliwie jest jedną z wizytówek Miasta Rydułtowy, bez której wielu lokalnych inicjatyw nie udałooby się zrealizować.

Serdecznie dziękujemy Zarządowi Spółdzielni Mieszkaniowej,

a szczególnie prezesowi Mariuszowi Ganicie

za zakup napoi na imprezy prowadzone przez TMR.

Rydułtownicy odkrywają sekrety Kotliny Kłodzkiej

W dniach 25-27 maja rybnicki oddział PTTK "Śródmieście" zorganizował wycieczkę w rejon Kotliny Kłodzkiej. Wśród uczestników nie zabrakło także osób z naszego miasta. Kotlina Kłodzka słynie z wielu atrakcji. Tutaj każdy znajdzie coś dla siebie. Miłośnicy górskich wędrówek znajdą wiele pięknych szczytów, na czele z górującym nad Kotliną Śnieżnikiem. Z kolei pasjonaci historii również nie mogą narzekać. Już sama Srebrna Góra czy Kłodzko ze swą twierdzą i podziemnymi korytarzami potrafi zachwycić i zająć zwiedzających na całe dni.

Zorganizowana przez PTTK Rybnik wycieczka starała się ukazać różnorodność i piękno tego regionu, a także największe atrakcje zlokalizowane tuż za czeską granicą. To właśnie kraj naszych południowych sąsiadów był pierwszym miejscem do którego udała się grupa. W miejscowości Dolni Morava znajduje się niezwykle atrakcyjna, która pozwala... wędrować z głową w chmurach - dosłownie. Na zboczach jednej z tamtejszych gór znajduje się bowiem Sky Walk - 50 metrowa spiralna wieża widokowa, z której rozpościera się wspaniały widok na okoliczne górskie szczyty. Na odważnych na szczycie czekała zawieszona 50 m. nad ziemią siatka, na którą można było wejść.

Kolejnym punktem programu pierwszego dnia wycieczki było wyjście na Jagodną - najwyższy szczyt Gór Bystrzyckich, zaliczany do Korony Gór Polski. Nazwa szczytu pochodzi od tego, że zbocza góry są największym w Polsce stanowiskiem jagody. W sezonie stanowią zatem nie lada atrakcję dla koneserów tych pysznych owoców.

Po zdobyciu szczytu grupa udała się na zasłużony odpoczynek do hotelu w Zieleńcu, gdzie po trudach dnia można było zrelaksować się w saunie, basenie, lub zażyć kąpieli w jacuzzi.

Kolejny dzień upłynął nam na zwiedzaniu skalnych miast zlokalizowanych kolejno w Adrspachu oraz Teplicach w Czechach. Niesamowite formacje skalne, strzeliste baszty, grotty i głązy o fantazyjnych kształtach pozwoliły uczestnikom na znakomitą zabawę wyobraźnią, gdyż niemal w każdej formacji skalnej można było doszukać się kształtów przypominających postacie, zwierzęta, budowle itd. W Teplicach część grupy zdecydowa-

wała się również na wejście na bardzo wysokie skały, na których kiedyś znajdował się zamek. Trzeba przyznać, że taka lokalizacja czyniła z niego fortecę niemożliwą do zdobycia. Dziś zamku już nie ma - został rozebrany, a kamienie posłużyły do budowy okolicznych budynków.

Trzeci, ostatni dzień wycieczki grupa rozpoczęła od wyjścia na najwyższy szczyt Gór Orlickich - Orlicę. Charakterystyczny szczyt, na którym znajduje się obelisk upamiętniający trzy osoby, które na przestrzeni dziejów stanęły na nim: Cesarz Józef II (zdobył szczyt w 1779 roku), John Quincy Adams, młody chłopak podróżujący po świecie, który zapewne wtedy jeszcze nie przypuszczał, że zostanie prezydentem Stanów Zjednoczonych (szczyt zdobył w 1800 roku), oraz Fryderyk Chopin (na szczycie był prawdopodobnie w 1828 roku).

Resztę dnia grupa spędziła w Kłodzku, zwiedzając zarówno samo miasto jak i jedną z jego największych atrakcji - potężną twierdzę. Wielkie wrażenie na uczestnikach zrobiła wędrówka podziemnymi korytarzami twierdzy, gdzie w niektórych miejscach trzeba było przeciskać się korytarzami, których wysokość nie przekraczała 60 cm. Bo zwiedzaniu twierdzy grupa rozdzieliła się. Część osób zdecydowała się na dalsze zwiedzanie, podczas gdy reszta zdecydowała, że nadszedł czas na chwilę odpoczynku i czas wolny. Osoby, które zdecydowały się na dalszą eksplorację tajemnic Kłodzka zobaczyły piękną Kolegiatę Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Kościół niezwykle, ponieważ początkowo powstał jako świątynia gotycka, czego dowody znajdujemy w zewnętrznej budowie bazyliki. Jednak po wejściu do środka naszym oczom ukazuje się wspaniałe bogactwo baroku - stylu, który miał przyciągać wiernych swym pięknem. Wspaniały kościół, którego zwiedzanie stanowi wielką przyjemność, gdyż na każdym kroku naszym oczom ukazują misternie wykonane piękne zdobienia o tematyce religijnej. Po zwiedzeniu świątyni grupa przeszła się ulicami miasta by ponownie, jak to miało miejsce w kłodzkiej twierdzy - zejść do podziemi. Miasto oferuje bowiem możliwość zwiedzania ciągnących się pod ziemią tuneli, które służyły mieszkańcom zarówno jako piwnice jak i schrony w czasie wojen. Interaktywna ścieżka pozwoliła nam przenieść się w czasie i zobaczyć jak dawniej funkcjonowało miasto i jego podziemia. Odwiedziliśmy gospodę, więzienie, wysłuchaliśmy kata polecającego swojego następcę opisując jego "dokonania", a nawet wędrowaliśmy pośród (interaktywnych oczywiście) szczurów...

Cechą charakterystyczną wycieczek organizowanych przez PTTK Rybnik jest wspaniała atmosfera wśród uczestników. Pewne góralskie przysłowie głosi: "Szczyt zdobyty samotnie i szczyt zdobyty z przyjaciółmi to dwa różne szczyty". Wycieczka PTTK Rybnik tylko to potwierdziła. Miałem okazję zdobyć już oba wspomniane wyżej górskie szczyty samemu, jednak wędrowanie po nich w tak wspaniałym towarzystwie daje naprawdę dużo radości. Bardzo dziękuję wszystkim uczestnikom za tą atmosferę, którą wspomina się jeszcze długo po powrocie do domu. Wielkie brawa należą się także organizatorom z PTTK - Tomaszowi Wieczorkowi, którego wycieczka była pomysłem, a który ostatecznie jednak nie mógł na nią jechać, oraz Michałowi Wengierskiemu, który był naszym opiekunem i przewodnikiem, a którego wiedza na temat Kotliny Kłodzkiej, gór ją okalających oraz samego Kłodzka i jego historii jest naprawdę niesamowita. Wiele wspaniałych historii, żartów i anegdot Michała pozwoliło nam wczuć się w ten uroczy region Polski i sprawiło, że wycieczka z pewnością na długo zostanie w naszej pamięci.

Lukasz Majer

95-lecie ZHP w Rydułtowach

*Powróciś znów
Do tych jezior, lasów, łąk zielonych...
Do miejsca gdzie,
Kiedyś obóz stał...
Powróciś, by
Wspomnieć te magiczne wspólne chwile,
Kiedy twój druh
Na gitarze grał...*

Obchody 95 rocznicy powstania harcerstwa na terenie Rydułtów już za nami. Rydułtowski harcerze od wielu tygodni bardzo intensywnie przygotowywali się do tego dnia.

Kiedy większość z nas w niedzielny poranek wyrzała za okno z lekkim niepokojem zastanawialiśmy się co dalej. Niestety pogoda tym razem nie była łaskawa i nasza impreza musiała zostać przeniesiona z plenerowych okoliczności RA-FY do Rydułtowskiego Centrum Kultury, można dostrzec analogię do częstych zmian planów obozowych spowodowanych opadami na naszej ukochanej, deszczowej stancji w Jelesni. Pogoda nie zdołała pokrzyżować naszych planów i mimo małego poślizgu wszyscy mogliśmy cieszyć się wspólnie z 95 rocznicy powstania pierwszej drużyny harcerskiej na

terenie Rydułtów.

Na imprezę oprócz harcerzy z Hufca „Błękitne niebo” zjechało się wiele ważnych osób na czele z Burmistrzem Miasta Rydułtowy Panią Kornelią Newy, Komendantką Chorągwi Śląskiej – hm. Anną Peterko, Senatorem RP Panem Adamem Gawędą, Radnych powiatowych i miejskich, księdza Proboszcza Parafii z Radoszów, naszych przyjaciół przewodniczących z rydułtowskich stowarzyszeń, niezastąpionych rodziców harcerzy jak również wszystkich osób, którym bliskie jest środowisko rydułtowskiego harcerstwa, którzy warto zaznaczyć, przyjeżdżali nie tylko z pobliskich miejscowości.

Podczas niedzielnego przedsięwzięcia wiele z obecnych nie potrafiło ukryć wzruszenia, czuć było atmosferę wielkiej przyjaźni, ale i również tęsknoty za wspnianymi czasami, gdzie największym zmartwieniem było to, że za niedługo obóz się skończy i trzeba będzie wracać do domu. Tęsknoty do przygód, wędrówek, nocnych gier terenowych, ognisk, śpiewu z gitarą czy też smaku obozowych smakołyków, które czasem trzeba było niepostrzeżenie wykraść z kuchni.

Można było zaobserwować radość ze spotkania swoich przyjaciół i druhów, którzy niegdyś wyznawali nam właściwe drogi i pokazywali co to znaczy służyć nie patrząc na siebie!

Dla wielu osób była to szansa na znalezienie siebie na kartach kronik sprzed wielu lat, niepowtarzalna okazja do powspominania dawnych czasów.

Dzień ten był również uczcą dla naszych zmysłów, bowiem można było podziwiać nieustraszone Panie z Klubu „Sami Swoi” znane jako „Dziewczynki Sprężynki”, które swoimi tanecznymi wykonaniami niewątpliwie urzekły widownię. Również ciekawym przeżyciem była możliwość wysłuchania koncertu prawdziwie profesjonalnego, okrzykniętego nawet przez słuchaczy jako „genialny”, zespołu Słoneczni z Katowic, który z pewnością pokazał piękno muzyki w wykonaniu bardzo młodych, ale jakże zdolnych zuchów i harcerzy. Nie zawiedli również nasze rydułtowskie głosy, mogliśmy usłyszeć ciekawe aranżacje dobrze znanych harcerskich piosenek w wykonaniu młodego hufcowego zespołu jak i usłyszeć „stary” duet Agaty Sternak i Julii Komarek, które wykonały wiele ciekawych piosenek, podczas których nie jedna druhenka uroniła łzę wzruszenia.

Oczywiście nasze kubki smakowe również miały się nienajgorzej tego dnia, bowiem na każdego z obecnych czekał kawałek pysznego urodzinowego tortu jak i gorąca miseczka kultowej grochówki.

Mam nadzieję, że dla każdego z obecnych był to wspniany czas wspomnień, wzruszeń i radości!

Być może znajdzie się ktoś kto powróci znów do harcerskich korzeni i na nowo będzie się spełniał w naszej harcerskiej rodzinie, bo przecież harcerzem jest się całe życie!

„...przy innym ogniu w inną noc do zobaczenia znów!”

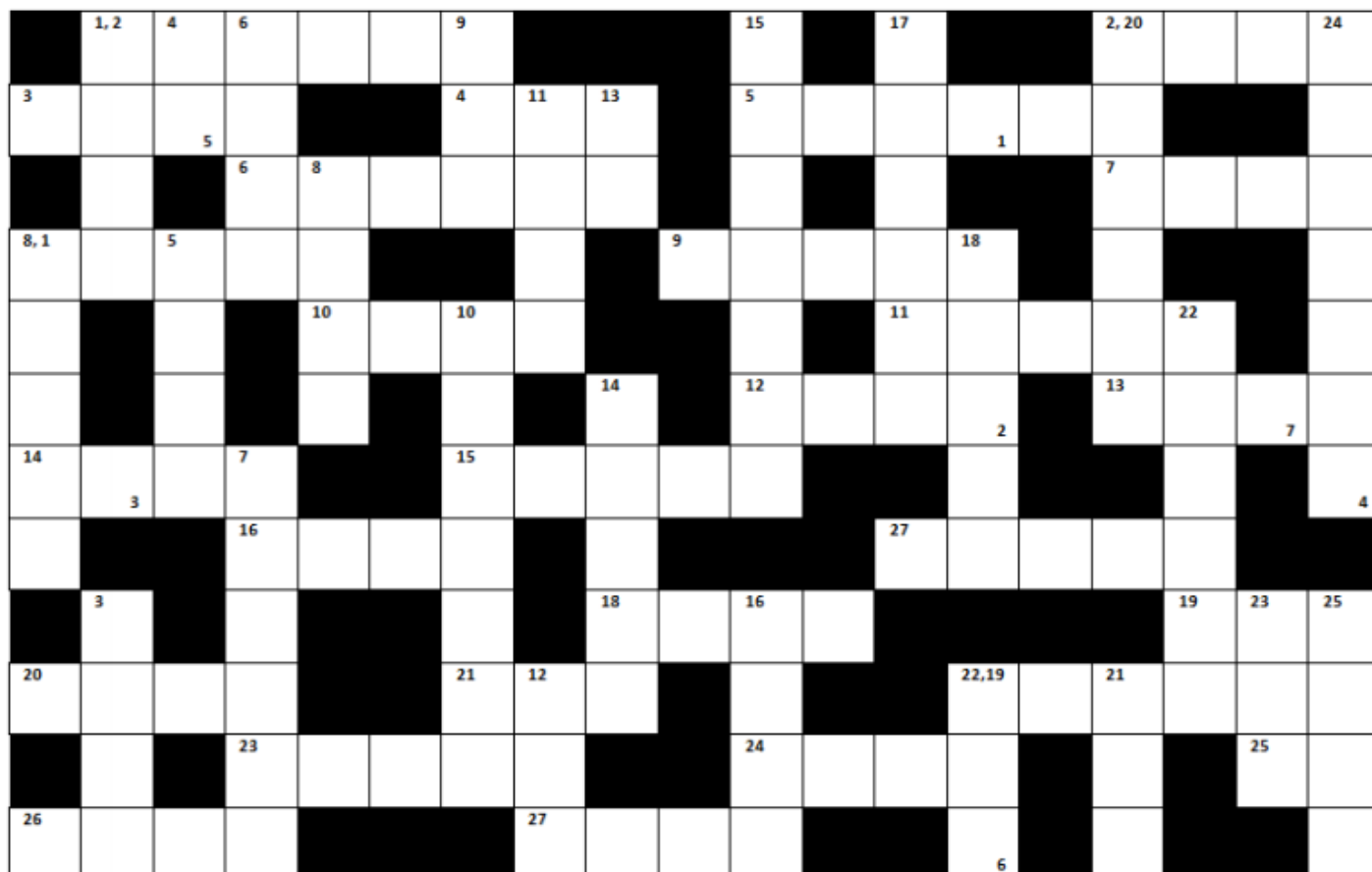
pwd. Zuzanna Komarek HO

Krzyżówka nr 41 - czerwiec

Litery z pól oznaczonych numerami w prawych dolnych rogach utworzą rozwiązanie. Zapraszamy do wysyłania hasła na adres redakcji pocztą, e-mailem lub osobiście. Nazwiska wszystkich, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania

opublikujemy w kolejnym numerze „Kluki”. Na odpowiedź czekamy do 30-06-2018! Prawidłowe rozwiązanie nadesłali: *Eugenia Bluszcz, Barbara Błaszczok, Stefan Majer*. Wszystkim wyróżnionym gratulujemy wiedzy i zapraszamy po odbiór nagród do siedziby TMR codziennie w godz. 9:00 - 13:00!

Poziomo:

1. Napoleon z gwiazdkami
2. Czworonożny przyjaciel człowieka
3. Inne dla chirurga, inne do haftowania
4. Ponoć rządzi światem
5. Oblazły Telimenę
6. Nie zawsze płynie w nim rzeka
7. Uwolnił Teby od Sfinksa i poślubił własną matkę
8. Wzdychał na straganie w dzień targowy
9. Dawna nazwa stodoły
10. W przysłowiu jest taki jak pan
11. „Wyspowy” Seat
12. Jeden z narkotyków
13. Miasto Heraklita z jednym z cudów świata
14. Rzadkość, biały kruk
15. Pierwotniak z nibynózkami
16. „Dziurawy” haft na serwetce
17. Szwindle
18. Pani ukryta w „firmamencie”
19. Mruczy na zapiecku
20. Dziewczynka „Z zielonego wzgórza”
21. Prawobrzeżny dopływ Warty
22. Kichający tytoń
23. Nie wszystko co się świeci
24. Nie z każdej jest chleb
25. Jednostka oporu elektrycznego
26. Piesza lub zmotoryzowana impreza sportowa
27. Wypływa z wulkanu

Pionowo:

1. Chodzi w kilcie
2. samobije
3. Popularna kawa zbożowa
4. Każdy kierowca je płaci
5. Jeden z rydułtowskich chorów
6. Bogini zwycięstwa
7. W „Panu Tadeuszu” był ostatni
8. Przed siewem
9. Wielkie i ostre u drapieżników
10. Odcień czerwieni
11. Najmniejsza część pierwiastka chemicznego
12. Mitologiczny grecki Bóg wiatrów
13. Rozpoczyna gamę
14. Lekki wiaterek zachodni
15. W niej lekarstwo
16. W maju ma swoje święto
17. Opasa kulę ziemską
18. Jeden z prezydentów USA
19. Pan z Bangkoku
20. W niejednej poduszce
21. Nie każdy dusi gdy jest na szyi
22. Czarny Łąd
23. Serce cyklonu
24. Popularny śląski deser
25. Wszystko zaleje gdy puści

SPRAWOZDANIE BURMISTRZA i URZĘDU

za okres od 19 kwietnia 23 maja 2018 r.

Referat Inwestycji**1. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU SALI SPORTOWEJ PRZY UL. JÓZEFA BEMA**

Trwają roboty budowlane. Trwają prace związane z wykonaniem tynków wewnętrznych, przygotowanie do wykonania posadzek, prace instalacyjne elektryczne, prace związane z wykończeniem sanitariatów. Rozpoczęto prace termomodernizacyjne, tj. ocieplenie i położenie tynków elewacyjnych. Powstające problemy techniczne, są rozwiązywane przy współudziale biura projektowego. Wykonawca przedstawił dokosztorysy robót dodatkowych. Trwa przygotowanie protokołu konieczności robót dodatkowych.

Termin wykonania: 18 czerwca.

Wartość robót budowlanych – 4 208 897,25 zł

Wartość nadzoru inwestorskiego – 12 750,00 zł

2. MODERNIZACJA ULICY OFIAR TERRORU - PROJEKT

Trwają prace związane z dokumentacją projektową.

Termin opracowania dokumentacji projektowej: do 13 października.

Wartość umowy: 21 690,00 zł.

3. MODERNIZACJA BUDYNKU DWORCA KOLEJOWEGO

W dniu 23 kwietnia Miasto otrzymało odpowiedź Zarządu PKP S.A., dotyczącą wyburzenia istniejącego budynku dworca PKP. W odpowiedzi określono warunki postępowania proceduralnego oraz wybudowania nowego obiektu i funkcjonowania. Trwają rozmowy z ich tematem jest rozliczenie dotychczasowych prac.

Termin opracowania dokumentacji: 30 marca.

Wartość umowy: 25 830,00 zł.

4. PRZEBUDOWA TERENU PRZY ZBIORNIKU WODNYM „MACHNIKOWIEC” - UTWORZENIE MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH

Oczekujemy odpowiedzi na wniosek aplikacyjny złożony w Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

5. PRZEBUDOWA BUDYNKU WIELORODZINNEGO PRZY ULICY BARWNEJ 6 NA MIESZKANIA SOCJALNE

Podpisano aneks na wykonanie robót dodatkowych, obejmujących wykonanie drenażu opaskowego wokół budynku i wewnątrz budynku (pod posadzką piwnic) oraz wypoziomowanie posadzek stropu nad piwnicą, parterem i piętrem. Roboty dodatkowe zostały wykonane.

Wysłano pismo do Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. Oddział KWK ROW Ruch „Rydułtowy”, dotyczące sposobu naprawy uszkodzeń.

Trwają roboty budowlane:

1. prace związane z zdemontowaniem płyt kartonowo-gipsowych,

2. prace porządkowe wokół budynku.

Wartość robót budowlanych umowy podstawowej: 1 413 078,29 zł.

Wartość robót dodatkowych: 33 821,06 zł.

Termin wykonania: 14 września.

6. BUDOWA CHODNIKA NA ULICY GABRIELA NARUTOWICZA - dwa odcinki

Roboty budowlane na odcinku od zjazdu na kopalnię do posesji nr 89 oraz na odcinku od posesji nr 89 do granicy miasta Rydułtowy zostały przez poszczególnych Wykonawców wykonane. Budowa chodnika od nr 33 do nr 51, którego realizacja powierzona została Polskiej Grupie Górniczej, planowana jest w lipiec – sierpień. Termin rozpoczęcia robót budowlanych związanych są z/w odcinka uzależniony jest od wyłonienia przez PGG wykonawcy robót budowlanych.

Wartość robót budowlanych:

1) odcinek pierwszy:

„budowa chodnika na ul. Gabriela Narutowicza na odcinku od zjazdu

na kopalnię do posesji 89: 67,11 zł.

2) odcinek drugi:

„budowa chodnika na ul. Gabriela Narutowicza na odcinku do posesji 89 do granicy Miasta Rydułtowy: 32,44 zł.

Łączna wartość robót budowlanych: 100 035,55 zł

Termin wykonania: 1 czerwca (dla obu odcinków).

7. MODERNIZACJA ULICY BARWNEJ

Trwają roboty budowlane związane nawierzchni na połączeniu ulicy Gabriela Narutowicza z Barwną. Wykonywane są roboty ziemne w rejonie od przejazdu kolejowego do granicy posesji Barwna 6.

Termin wykonania robót: 17 sierpnia.

Wartość robót budowlanych: 1 128 894,00 zł

8. REWITALIZACJI POGÓRNICZEGO OSIEDLA KAROLA

W dniu 17 maja Miasto otrzymało zgodę od właściciela gruntu, należącego do sieci sklepów Intermarche (firmy Krokus sp. z o.o.) na wykonanie czynności niezbędnych do przygotowania dokumentacji projektowej dla prac polegających na budowie przyłącza kanalizacji sanitarnej. Udzielenie prawa na wejście oraz dysponowanie nieruchomością na cele budowlane w celu przeprowadzenia prac budowlanych związanych z tą inwestycją będzie możliwe po do spółki dokumentacji projektowej planowanej inwestycji.

9. MODERNIZACJA ULICY ŚWIĘTEGO JACKA

Biuro projektowe Kołodziejska-Derbis s.c. opracowało dokumentację projektową i zgłoszenie robót budowlanych w Powiatowym Wodzisławiu Śl.

Termin opracowania dokumentacji: 30 kwietnia.

Wartość umowy: 16 367,00 zł.

10. UTWARDZENIE DOJAZDU DO OSIEDLA KRZYŻKOWICKA

Podpisano porozumienie ze Spółdzielnią Mieszkaniową ROW w partycypacji w/w zadania.

Na stronie internetowej Miasta umieszczono zaproszenie do składania ofert cenowych na roboty budowlane. Termin składania ofert upływa 4 czerwca.

11. PRZEBUDOWA INFRASTRUKTURY SPORTOWO-REKREACYJNEJ PRZY UL.3 – OTWARTA STREFA AKTYWNOŚCI

Oczekuje się odpowiedzi na złożony wniosek aplikacyjny do Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018 - dofinansowanie ze Środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

12. MODERNIZACJA DROGI ULICY ŻYTNIEJ

Podpisano umowę z Kazimierzem Kondrotem na pełnienie nadzoru inwestorskiego.

Wartość umowy: 5 499,99 zł

Termin realizacji umowy: 1 października.

W dniu 20 kwietnia przekazano teren budowy. Wykonawcą robót budowlanych jest firma Handlowo-Usługowa DROMET II Augustyn Łukasz z Jastrzębia Zdroju.

Dotychczas wykonano roboty rozbiórkowe – frezowanie nawierzchni i rozbiórka krawężników na całym odcinku drogi.

Wartość umowy: 309 939,37 zł

Termin realizacji umowy: 10 sierpnia.

13. MODERNIZACJA DROGI NA OSIEDLU NA WZGÓRZU

W dniu 18 kwietnia przekazano teren budowy firmie „GEO-BUD-TMB” Spółka z o.o. z Żor. Wykonawca opracował tymczasową organizację ruchu iłożył ją do Starostwa Powiatowego celem jej zatwierdzenia.

Wartość umowy: 341 940,00 zł

Termin wykonania: 10 sierpnia.

14. MODERNIZACJA BUDYNKU PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA NR 3

W dniu 15 maja uzyskano decyzję pozwolenia na budowę. Ogłoszono przetarg nieograniczony na wykonanie robót budowlanych. Termin składania ofert upływa dniem 4 czerwca.

Termin opracowania dokumentacji projektowej: do 30 kwietnia.

Wartość umowy: 33 210,00 zł.

15. SIŁOWNIA NA SELEDYNOWEJ WYSPIE

Na stronie internetowej Miasta umieszczono zaproszenie do składania ofert cenowych na roboty budowlane. Termin składania ofert upłynął 18 maja. W wyznaczonym terminie wpłynęły dwie oferty cenowe na kwotę 37 241,13 zł oraz 44 304,60 zł brutto. Kwota, jaką przeznaczono na realizację zadania wynosiła 27 tys. zł brutto. Unieważniono więc postępowanie.

Przygotowuje się materiały do ponownego zamieszczenia zaproszenia na stronie internetowej Miasta oraz dodatkowo wysłania przedmiotowego zaproszenia do składania ofert do potencjalnych wykonawców.

16. GARAŻE UL. WOJCIECHA KORFANTEGO

Trwają prace projektowe wykonywane przez firmę „Studio Architektury Waldemar Bober”

Termin wykonania dokumentacji: 16 lipca.

Wartość umowy: 10 455,00 zł

17. PRZEBUDOWA KANALIZACJI DESZCZOWEJ NA UL. ANTONIEGO CZECHOWA – UL. KRZYWA

W dniu 25 kwietnia przekazano wykonawcy teren budowy. Trwają prace związane z wykonaniem elementów kanalizacji deszczowej. Ze względu na utrudniony dojazd do miejsca prowadzenia prac na ul. Antoniego Czechowa (kolizja z robotami ciepłowniczymi), podpisano aneks do umowy zmieniający termin zakończenia robót z 17 maja na 30 maja.

Termin wykonania: 30 maja.

Wartość robót budowlanych – 45,04 zł

Wartość nadzoru inwestorskiego – 2,00 zł

18. PRZEBUDOWA KANALIZACJI DESZCZOWEJ NA TERENIE OSIEDLA ORŁOWIEC

W dniu 25 kwietnia przekazano wykonawcy teren budowy. W najbliższym czasie rozpoczną się prace rozbiórkowe a następnie montaż nowych urządzeń.

Termin wykonania: 15 czerwca.

Wartość robót budowlanych – 132 126,44 zł

Wartość nadzoru inwestorskiego – 4,00 zł

19. ROZBUDOWA BUDYNKU URZĘDU MIASTA

Trwają prace projektowe, wykonywane przez firmę „Studio Architektury Waldemar Bober”

Termin wykonania dokumentacji: 15 czerwca.

Termin uzyskania pozwolenia na budowę: 20 sierpnia.

Wartość umowy: 51 660,60 zł.

Trwa opracowywanie (przez firmę FIRE&QUALITY SOLUTIONS Katarzyna Królikowska z Katowic) ekspertyzy technicznej stanu ochrony przeciwpożarowej dla budynku Urzędu Miasta Rydułtowy.

Termin wykonania ekspertyzy: 15 czerwca.

Wartość umowy: 14 460,00 zł

20. MODERNIZACJA UL. GENERAŁA WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO

W dniu 17 kwietnia została zawarta umowa z Projektowo-Usługowym „ALDA” s.c. Hanna Francizek z Wodzisławia Śl. na opracowanie dokumentacji projektowej.

Termin opracowania dokumentacji wraz decyzji: 30 listopada.

Wartość umowy: 25 830,00 zł.

21. BEZPIECZNE PRZEJŚCIE DLA PIESZYCH – ULICA OFIAR TERRORU

W wyznaczonym terminie, tj. do dnia 24 kwietnia wpłynęła 1 oferta cenowa na wykonanie dokumentacji projektowej. Złożyła ją firma KOMAN F.P.U.H. Andrzej Zielonka z- za cenę 9 335,70 zł.

Oferta cenowa znacznie przewyższa cenę, jaką przewidziano na zrealizowanie tego zamówienia. Wobec powyższego zapytanie unieważniono.

22. PIŁKOCHWYTY – BOISKO OSIEDLE NA WZGÓRZU

Zaproszenie do złożenia oferty cenowej na roboty budowlane, polegające na podniesieniu istniejących piłkochwyty, zostało opublikowane na stronie internetowej Miasta w25.

Termin składania ofert upłynął dnia 18 maja. Nie złożono żadnej oferty.

23. ROZBUDOWA SYSTEMU MONITORINGU MIEJSKIEGO

W dniu 24 kwietnia podpisano umowę z Andrzejem Zielonką prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą „KOMAN” F.P.U.H. Zielonka Andrzej na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę jednego obrotowego punktu kamerowego na terenie „Malachitowej Wyspy przy Starej Dyrekcji” przy ulicy Obywatelskiej.

Wartość umowy: 7,801 brutto.

Termin wykonania dokumentacji: 25 czerwca.

Termin uzyskania pozwolenia na budowę: 31 sierpnia.

24. ZAGOSPODAROWANIE RONDA PRZY ULICACH A. MICKIEWICZA – ŁADNEJ – STRZELCÓW BYTOMSKICH

W dniu 26 kwietnia skierowano do Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim pismo z prośbą o wydłużenie terminu obowiązku uzupełnienia dokumentacji do dnia 30 maja 2018. Dnia 30 kwietnia Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim przedłużyło Miastu Rydułtowy termin uzupełnienia dokumentacji i wydania decyzji na budowę zagospodarowania ronda do 30. Trwają prace związane wg uzgodnień branżowych.

W dniu 24 kwietnia została podpisana umowa na opracowanie projektu organizacji ruchu na czas prowadzenia robót budowlanych. Wykonawcą jest firma: PRACOWNIA PROJEKTOWA DOMAR MAREK JURCZYK w Wodzisławiu Śląskim.

Wartość umowy: 369,001 brutto.

Termin realizacji umowy: 15 czerwca.

25. ODWODNIENIE PRZY ULICY PIETRZKOWICKIEJ

W dniu 8 maja przekazano dokumentację projektową do Przedsiębiorstwa Wodociągów w Wodzisławiu Śl. celem przygotowania stosownego porozumienia wspólnej realizacji inwestycji.

26. NAPRAWY I – BOISKO PRZY GIMNAZJUM NR 1 (SP4)

Dnia 24 kwietnia podpisano umowę na wykonanie naprawy nawierzchni boiska przy Szkole Podstawowej Nr 4, zrealizowanego zadania inwestycyjnego pn.: „Modernizacja boiska wielofunkcyjnego przy Gimnazjum Nr 1 Rydułtowach”. Naprawa polega na frezowaniu nawierzchni i uzupełnieniu wierzchniej warstwy natryskowej oraz odtworzeniu linii. Firma dokonująca naprawy: PPHU CHEC KAZIMIERZ CHĘĆ Rudzie Śląskiej.

Wartość umowy: 2,481 brutto.

Termin realizacji umowy: 31 lipca.

Kartka z kalendarza - czerwiec

W roku 2018 przypada 100 lat drugiego objawienia fatimskiego w Turzy Śląskiej.

Inne ważne daty;

28 VI 1914 r. - zabójstwo arcyksięcia Franciszka Ferdynanda w Sarajewie, co było przyczyną wybuchu I wojny światowej,

23 VI - Dzień Ojca,

1 VI 1945 r. - obowiązki dyrektora szpitala przejął dr Wiktor zając, a od 1 VI 1989 r. dr Henryk Wojtaszek,

20 VI 1935 r. - urodził się Krystian Burda, artysta plastyk, uczeń Ludwika Konarzewskiego,

9 VI 1941 r. - urodził się Antoni Motyczka, senator, dr habilitowany, profesor nauk technicznych, dziekan Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej, członek rady powiatu,

5 VI 1881 r. - w Brzęczkowicach urodził się Augustyn Hlond - pierwszy biskup katowicki,

10 VI 1939 r. - Główna Kwatera ZHP ogłosiła "Pogotowie wojenne"; komendantem pogotowia został dh Jan Bojdoł,

VI 1998 r. - ulica Bema została całkowicie zmodernizowana na odcinku 1600 metrów,

VI 2001 r. - Rada Miasta nadała odznakę honorową "Złote Grabie" Marii Antoninie Wieczorek,

VI 2001 r. - kino "Wawel" przestało istnieć, w budynku powstał sklep "Biedronka",

8 VI 2003 r. - odbyło się głosowanie rydułtowików, czy chcesz by Rzeczypospolita Polska należała do Unii Europejskiej; na tak wypowiedziało się 84,7% rydułtowian,

11 VI 2005 r. - Szkoła Podstawowa nr 3 im Arki Bożka w Rydułtowach obchodziła swe 130-lecie, a Chór Lira 10-lecie,

VI 2006 r. - zakończyła działalność Szkoła Podstawowa nr 4, szkoła "na tunelu",

7 VI 2012 r - zmarł Franciszek Okręt - harcerz drużyny kolejowej w roku 1938,

26 VI 1991 r. - zmarła Emilia Węglorzówna - pierwsza instruktorka ZHP w Rydułtowach, w roku 1923.

Zebrał: Stanisław Brzeczek

„Ludowe popołudnie” - przegląd Zespołów Ludowych w Ośrodku Kultury w Czernicy w dniu 2.06.2018

Z życia miasta i sąsiadów

Rydułtowy.

Radni naszego miasta zastanawiają się czy nie wprowadzić zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach nocnych ale opinie są rozbieżne. Większość widzi jednak problem nie w sprzedaży ale w spożywaniu alkoholu w miejscach publicznych w tym przed sklepami i domagają się większej kontroli ze strony Straży Miejskiej i Policji. Myślę, że te uwagi są najważniejsze. Statuetkę dla naszych liderów przedsiębiorczości. Statuetkę Powiatowego Lidera Przedsiębiorczości 2017 r otrzymała nasz rydułtowska firma Ciepłownia Rydułtowy zaś statuetkę "Lidera Przedsiębiorczości 20-lecia Powiatu Wodzisławskiego" NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego, Specjalistyczna i Medycyny Pracy Bożena Konieczny - Freund. Statuetki z rąk Starosty Wodzisławskiego oczywiście osobiście odebrali szefowie naszych znakomicie zarządzanych firm. Stowarzyszenie Machnikowiec zorganizowało zawody wędkowania dla dzieci. Poinformujemy o wynikach tych zawodów ale przy okazji Członkowie stowarzyszenia proszą by przebywający nad wodą pamiętali o zachowaniu czystości.

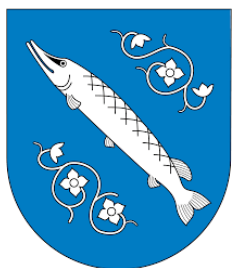
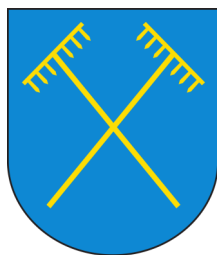
Rybnik.

Z inicjatywy Prezydenta Miasta Piotra Kuczery odbyła się społeczna akcja sprzątania Nacyny. Z wody wyłowiono niesamowitą ilość śmieci i sprzętów, które ledwie się zmieściły na kilka przyczep traktorowych. Podobna akcja przydałaby się na odcinku Nacyny w Rydułtowach -poniżej mostku przy ul. Główniej oraz od oczyszczalni do granic z Niewiadowem. Jest zadziwiające, że rzeczka wyglądająca jak ściek jest jednak biologicznie w części żywa o czym świadczą wyłowione w niej sumy! Rzeczkę upodobały też sobie nutrie a hodowcy tych zwierząt mówią, że nutria nie wejdzie do bardzo brudnej wody - może więc warto zadbać by była jeszcze czystsza i bez zrzutów ścieków!

Rybnik.

Od 14 czerwca zaczynają się bogate w imprezy Dni Rybnika. W dniu 17 czerwca będzie na rybnickim rynku nasz rydułtowski mocny akcent bo nasza Klika Machnika "wraz ze seniorami "Dziewczynki Sprężynki " wystąpią z prawie godzinny występem dla rybnickich seniorów i nie tylko. W rybnickim muzeum odbyła się wystawa pod tytułem "Skale Niecia" prezentujące linoryty naszego znakomitego artysty Franciszka Niecia. Wystawa cieszyła się wielkim zainteresowaniem bo też wystawione linoryty zwykle są wystawiane za granicami naszego kraju.

Henryk Machnik

WSZYSTKO O ZDROWIU**Dlaczego warto jeść warzywa i owoce?**

Dlaczego warto jeść warzywa i owoce?

Jedzenie warzyw i owoców to podstawa niezbędna, aby zapewnić sobie zdrowie, vitalność i zminimalizować ryzyko wielu chorób. Jeden z najzdrowszych modeli odżywiania, czyli dieta śródziemnomorska obfituje w te właśnie składniki, a mieszkańcy basenu Morza Śródziemnego wyróżniają się długością życia i stanem zdrowia na tle pozostałych Europejczyków i Amerykanów. Biermy z nich przykład! Warzywa i owoce są w diecie niezbędne ze względu na zawartość cennych witamin: głównie witaminy C, β -karotenu i kwasu foliowego, a także składników mineralnych: wapnia, potasu i magnezu. Bardzo istotną rolę spełniają również przeciwutleniacze, które chronią komórki przed stresem oksydacyjnym – zapobiegają chorobom i przedwczesnemu procesowi starzenia. Warzywa i owoce wyróżnia też obecność błonnika, który jest swoistą szczotką fizjologiczną – oczyszcza jelita z resztek, reguluje rytm wypróżnień, zbiera na siebie toksyny, pomaga w usuwaniu nadmiaru cholesterolu i korzystnie wpływa na poziom glukozy we krwi. Większość warzyw i owoców zawiera 80-90% wody, są zatem niskokaloryczne i pomagają w utrzymaniu prawidłowej masy ciała. Liczne badania wykazały, że spożycie zalecanych ilości warzyw i owoców zmniejsza insulinooporność tkanek oraz jest korzystne w chorobach serca i układu krążenia.

Porcja warzyw lub owoców - ile to gramów?

Ciągle obracamy się wokół pojęcia „porcja”, ale spójrzmy, jakie rzeczywiście są to ilości. Jedna porcja warzyw lub owoców powinna ważyć 80-100 gramów. Dotyczy to produktów świeżych, gotowanych i mrożonych. Garścią suszonych owoców (20 gramów) można zastąpić 1 porcję świeżych, jednak nie powinno się tego robić zbyt często ze względu na dużą koncentrację cukru i mniejsze walory odżywcze.

Czy pięć porcji warzyw i owoców w ciągu dnia oznacza, że trzeba je jeść pięć razy dziennie? Niekoniecznie. Zjadając na raz dużego grejpfruta lub szklankę wiśni zapewniasz sobie 2 porcje owoców, a obiad w postaci pieczonych warzyw z dodatkiem mięsa złożony z połowy cukinii, połowy papryki i dwóch marchewek będzie stanowił 2,5 porcji. Oczywiście najlepiej będzie, jeśli warzywa lub owoce pojawią się w każdym posiłku, ale dla zrealizowania pięciu porcji w ciągu dnia nie jest to konieczność. Jako porcję warzyw lub owoców można potraktować szklankę soku, jednak tylko wtedy, gdy będzie on przygotowany samodzielnie i wypity niedługo po przyrządzeniu. Mamy pewność, że nasz sok nie powstał z koncentratu i gwarantujemy sobie w ten sposób, że cenne składniki zawarte w warzywach i owocach nie ulegną rozpadowi i trafią do organizmu.

http://www.poradnikzdrowie.pl/zywienie/zasady-zywienia/5-porcji-warzyw-i-owocow-w-praktyce_42985.html

Bank Usług Lokalnych

Potrzebujesz pomocy w drobnych remontach? Zakupach? Wyprowadzaniu psa? Lub chciałbyś pomóc innej osobie wykorzystując swoje umiejętności lub po prostu poświęcając jej czas? Przystąp do udziału w Banku Usług Lokalnych.

Bank Usług Lokalnych jest częścią projektu pt. „Klub Seniora oraz Bank Usług Lokalnych” realizowanego przez Towarzystwo Miłośników Rydułtów, z siedzibą w Rydułtów przy ul. Traugutta 289. Projekt ten jest realizowany w ramach szerszego projektu pt. „Moc w rodzinie” realizowanego w okresie od 01.09.2017 do 30.08.2019 r. przez Miasto Rydułtowy- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Bank Usług Lokalnych dotyczy wymiany usług pomiędzy mieszkańcami Rydułtów. Jest to tzw. pomoc sąsiedzka. W zamian za wykonanie np. drobnych napraw, zrobienie zakupów (zakres działań jest szeroki) świadczona będzie w drodze rewanżu inna usługa. Usługi w ramach rewanżu będą miały charakter wkładu do „Banku”, w żadnym wypadku nie mogą to być świadczenia finansowe.

Przykładowy zakres działań, usług które mogą być wykonywane w ramach Banku Usług Lokalnych to: pomoc w domu (naprawy, zakupy, gotowanie, opieka na dziećmi, wyprowadzanie psa i inne), pomoc przed domem (prace ogrodnicze, koszenie trawy, odśnieżanie, grabienie liści i inne), wspólne spędzanie czasu (granie w gry, wyjście do kina, wyjście na spacer, wyjście na kawę/herbatę, sport, muzykowanie i inne), korepetycje (języki obce, przedmioty ścisłe, humanistyczne, artystyczne), dzieci (opieka nad dziećmi, odprowadzanie dzieci do szkoły), majsterkowanie (naprawa rowerów, samochodów), jedzenie (gotowanie, pieczenie ciast), wydarzenia (np. pomoc w organizowaniu imprezy rodzinnej lub przygotowanie zaproszeń, dekoracji) i pozostałe np. opieka nad grobem, przejazd samochodem, obsługa kompute-

ra) oraz inne wg zgłaszanych potrzeb i ofert pomocy

Jak skorzystać z Banku Usług Lokalnych? Zgłoszenia swoich potrzeb i usług można dokonać osobiście w siedzibie Banku, którym została siedziba Towarzystwa Miłośników Rydułtów, przy ulicy Traugutta 289, Rydułtowy, e-mailowo: kluka.tmr@interia.pl lub telefonicznie od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-13.00 pod nr tel. (32) 414 00 66 lub bezpośrednio u pracownika Banku: 691 146 871.

Zachęcamy do udziału, gdyż każdy z nas posiada jakieś umiejętności, które mogą być przydatne drugiemu człowiekowi.

**Potrzebujesz pomocy w drobnych remontach,
zakupach, wyprowadzaniu psa?
Chciałbyś pomóc innej osobie wykorzystując swoje umiejętności
lub po prostu poświęcając jej czas?**

Zadzwoń: (32) 4140066, 691146871 lub 502156737 w godzinach 9.00-13.00

Napisz: kluka.tmr@interia.pl

Przyjdź: Towarzystwo Miłośników Rydułtów, ul. Traugutta 289, 44-280 Rydułtowy

„Rydułtowski Klub Seniora oraz Bank Usług Lokalnych”
realizowany w ramach projektu „Moc w rodzinie” realizowanego w okresie od 01.09.2017 do 30.08.2019 roku przez Miasto Rydułtowy
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Wycieczka na Górę św. Anny

„Nasza droga do Polski” to tytuł projektu Towarzystwa Miłośników Rydułtów w ramach którego dzieją się bardzo interesujące wydarzenia. Jednym z nich była majowa wycieczka w zachodnie rejony Śląska. Pierwszy przystanek był w Łubowicach. To tam żył i pokochał śląską ziemię - podobnie jak Mickiewicz Litwę- Joseph von Eichendorff. Wzniesiony w XIX wieku pałac choć w ruinie, niesie informacje o zasobności zielonego Śląska tym bardziej, że otacza go piękny park krajobrazowy. Wielki romantyczny przodek jest częścią bogactwa tej ziemi, stąd i starannie zebrane i eks-

ponowane po nim i rodzinie pamiątki pozwalają lepiej poczuć tamte lata i ich problemy.

Dalszym celem była Góra św. Anny, z okna autokaru to pojawiała się to znikająca nam z oczu, ale ostatecznie choć z opóźnieniem (roboty drogowe) tam dotarliśmy. Niestety już nie spotkaliśmy się z wcześniej umówionymi z nami przedstawicielami tamtejszego stowarzyszenia oraz z o. gwardia-

nem. Odwiedziliśmy Bazylikę św. Anny i wiele z nią sąsiadu-

jących budowli. Nie mogło też zabraknąć chwili refleksji przy Pomniku Czynu Powstańczego upamiętniającego naszych bohaterów starzyków w walkach w Trzecim Powstaniu Śląskim.

Podsumowaniem była biesiada w murach lub na tarasach pałacyku w Więszycach. Ten uroczysty, coraz piękniej odrestaurowany obiekt, otoczony kwiatami i zielenią, stwarza dobry klimat do spotkań, wspólnych śpiewów i takowe rozbrzmiały. Wszyscy uczestnicy wojażowania po tej bliskiej, ciekawej i pięknej śląskiej ziemi dziękowali pomysłodawcom i organizatorom oraz Miastu Rydułtowy za współfinansowanie projektu. Następna podróż już w lipcu!

Alicja Kołodziej

Przedszkolaki uroczyście zakończyły rok przedszkolny wspólnie z rodzicami i Panem Kleksem!

Powstanie śląskie 1919 - 1921 w cyklu powstań ogólnopolskich

Referat wygłoszony przez prezsa OMP Rybnik dh. Franciszka Nokielskiego z okazji "Tygodnia Młodzieży Powstańczej" - kwiecień/maj 1934 r.

Polskość Śląska, jego j przynależność do Macierzy a nie do żadnego innego państwa, czy to do Niemiec czy Czechosłowacji - jest w wyniku badań naukowych niezaprzeczalna. Śląsk został wprawdzie oderwany od Polski na początku XIV wieku przez złożenie hołdu książąt śląskim księżtom niemieckim, przetrwał wprawdzie pod panowaniem niemieckim przez 600 z górą lat, to jednak nie bez znaczenia są fakty, wskazujące na to, że to oderwanie Śląska zostało dokonane raczej bezmyślnością i lekkomyślnością książąt śląskich, raczej gwałtem, bez wiedzy i chęci ludności śląskiej niż z jego wola. Świadczą o tym ciągle inkorporacje czyli włączenia ziem śląskich do Polski przez królów polskich poczynając od Kazimierza Wielkiego poprzez Władysława Jagiełłę a skończywszy na Zygmuncie Augustcie świadczy o tym ciągła dążność ludu śląskiego do tego, aby znów powrócić na łono Polski: stać się integralną częścią, stanowić jeden z jej głównych składników, świadczy szczere zainteresowanie na polu politycznym sprawami ogólnopolskimi, co ważniejsze, zdarzenia w polityce polskiej odbijały się echem na Śląsku, świadczy wreszcie to co nazywamy "polskością kultury śląskiej".

To żywe zainteresowanie się sprawami Polski pozostaje nie bez wpływu na ciągłe dążności oderwania się od Niemiec. Lud śląski z zaparciem śledził walki Polski o wyzwolenie spod władzy zaborców, powstanie Kościuszki w 1794 r. oddziaływało na umysły śląskie; Powstanie Listopadowe 1831 roku znalazło głęboki oddźwięk na Śląsku; Wiosna Ludów 1848 roku, Powstanie Styczniowe 1863 roku, ciągła i nieustanna martyrologia polskich bojowników o wolność przeciw zaborcom, martyrologia idących na Sybir, jęczących w więzieniach rosyjskich, garstki idące z pieśnią na ustach do walki z armią zaborcy, katowanych za szerzenie polskości - oto przejawy ruchu wolnościowego Polski, które hartowały polskość ludu śląskiego, spowodowały, że na dnie jego duszy powstała i rodziła się myśl wyswobodzenia się spod jarzma. Myśl ta znajdowała podatny grunt, przygotowany skromną pracą Bonczyka, Miarki, Stalmacha i Lompy, którzy budzili wciąż i niezmordowanie do życia: rozszerzali szeregi prawdziwych Polaków na Śląsku. Praca ta mogła wydać tem owocniejszą korzyść, że z drugiej strony spotykał się Ślązak z tego rodzaju szykanami zaborcy, z tą ustawiczną polityką germanizacyjną, szykanami, które hartowały go, lud śląski był odporny na jego pokusy, przechylał się mimo zakusów i obietnic pruskich w stronę Polski, dając chętnie posłuch myśli oderwania się od Niemców,

Myśl zbrojnej walki, niesiona przez powstańców listopadowych, styczniowych, rewolucjonistów 1905 roku nie dawała spokoju, wypadki wyswobodzenia się narodów stawały się coraz częstsze, praca szerzenia polskiego ducha na Śląsku stawała się coraz żywsza, jej organizacja docierała do szerszych mas śląskich, pobudzała umysły, wojna światowa ruszyła tę sprawę dalej, myśli się coraz więcej, coraz goręcej o tem, aby zacząć wprowadzać w czyn oderwanie od Niemiec, klęska tych ostatnich w 1918 roku zdawała się urzeczywistniać przyłączenie do Polski - lecz ta się dopiero tworzyła, organizowała swoje siły zbrojne, zajęta wojną bolszewicką - nie mogła pospieszyć sama na pomoc bezpośrednio, czyniła to pośrednio, stwarzając uprzednio na Śląsku POW, która kontynuowała pracę Sokoła i innych polskich organizacji

portowych i kulturalnych - wprawdzie POW powstaje na Śląsku już 1917 roku jednak w niektórych tylko miejscowościach i bez odgórnego kierownictwa, dopiero w 1918 roku nastąpiło zespolenie się jej jeśli chodzi o powiat rybnicki i to w Rybniku u adwokata Różańskiego w Zebrzydowicach w posiadłości Alojzego Prusa oraz w Rydułtowach w lokalach "Największego i najstarszego Polskiego Domu Towarowego z zakładami krawieckim i szewskim" Wilhelma Chróścza - syna śląskiego Drzymały.

Dochodzi do wybuchu I powstania 17 sierpnia 1919 roku, jednak brak było bojowego wyszkolenia luźno utworzonych oddziałów powstańczych, ich nikłe stanowisko wobec przeważającej liczby Grenzschutzu, mimo żarliwego zapału do walki, bezplanowość działania, to, że niewiele powiatów stanęło pod broń i przeprowadziło kilka wprawdzie bohater- skich wyczynów, nie mogło przechylić szali zwycięstwa na korzyść Ślązaków. Powstanie upada. Znaczenie jego jest jednak bardzo wielkie, tak pod względem duchowym jak i politycznym. Powstaniem pierwszym pokazali Ślązacy, że chcą również uzyskać wolność, przedstawili tem samym sprawę Śląska na formę polityki międzynarodowej, jako również ważną i aktualną, którą trzeba rozstrzygnąć, pod względem moralnym utwierdziła powstańców, mimo przegranej, że lud śląski może zdobyć się na większy wysiłek i może się wyzwolić, bo ma do tego i siły i prawo. Każdy Ślązak choć przygnębiony klęską, dalej myślał o walce i przygotowywał się w dalszym ciągu do niej.

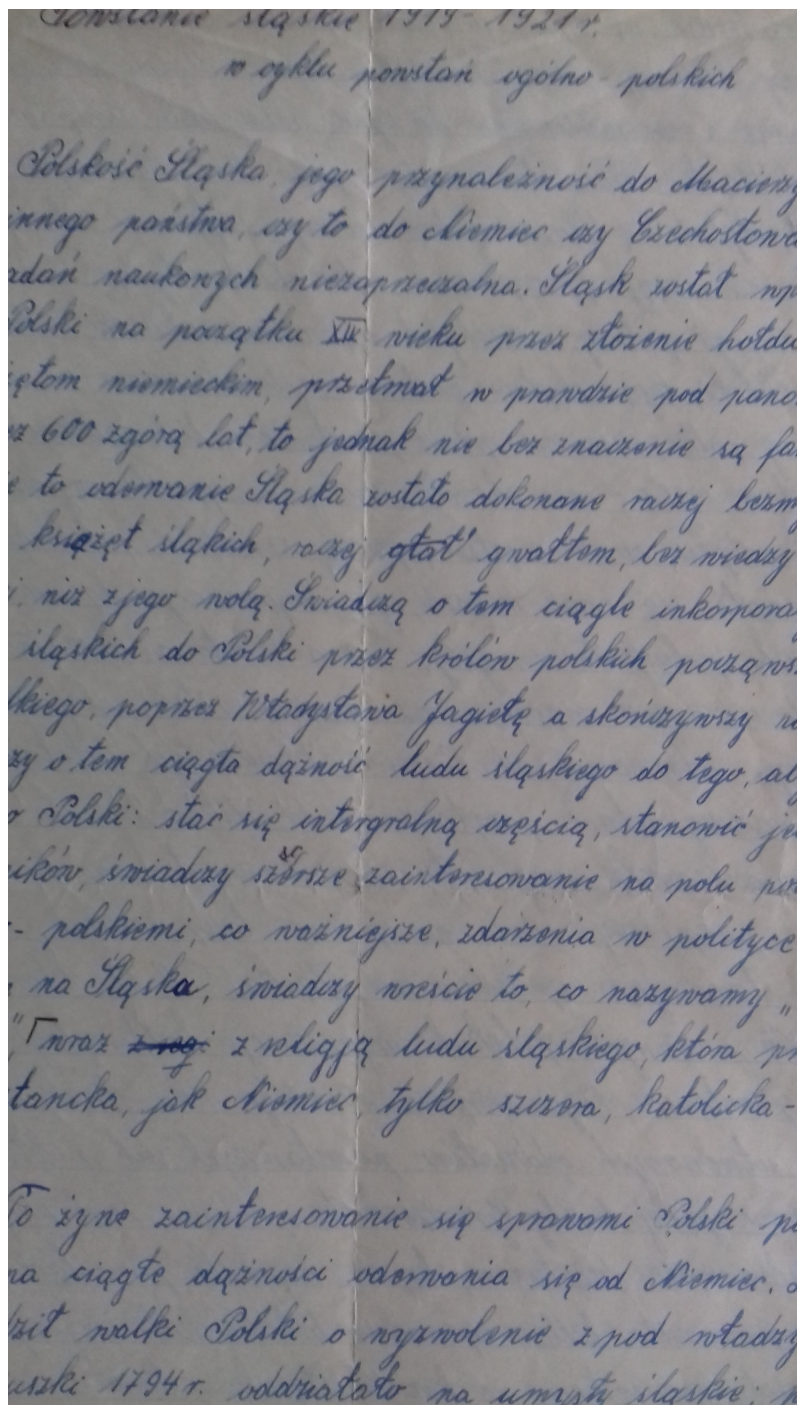
Rezultatem gorączkowych prac organizacyjnych jest drugie powstanie w rok po pierwszym. Planowa prowadzona akcja walk, zdobycie szeregu powiatów, przerwane wmięszaniem się Komisji Międzysojuszniczej zdecydowały mimo to o zwycięstwie. Drugie powstanie jest faktycznie zwycięskie. Dochodzi jednak do międzynarodowego załatwienia sprawy śląskiej i to w drodze plebiscytu, który odbywa się 20 marca 1920 roku. Krzywdzący jego wynik - powoduje wybuch trzeciego powstania dnia 2/3 maja 1921 roku. Powstańcy zajmują linię aż po Odrę staczając cały szereg zwycię- skich walk i potyczek, dalsza akcja zostaje zatamowana porozumieniem Korfantego z Komisją Międzysojuszniczą, która ogłasza zawarcie rozejmu. Niemcy wykorzystują ten moment i wykonują kontratak, walki stają się bardzo zacięte, wystarczy wspomnieć walki pod Górą Św. Anny, znowu wkracza Komisja Międzysojusznicza, co likwiduje powstanie. Trzecie powstanie uzyskuje te ziemie, które są przyłączone do Polski, nie było to jednak jego celem, plan powstania obejmował zajęcie całego G/Śląska, do jego zrealizowania nie doszło; trzecie powstanie zapewniło przydział do Polski terenów przeważnie przemysłowych, co stanowi jego najważniejszą zdobycz.

Przedstawiliśmy w ten sposób krótki przebieg walk o Śląsk w latach 1919 - 1921 poprzedziwszy go uwagami wstępnymi o genezie powstań. Należy się z kolei zastanowić nad znaczeniem i rolą powstań ślą- skich i określić ich miejsce, jakie im się słusznie należy wśród powstań polskich.

Powstania śląskie poza tym, że są wybitnym i niezaprzeczalnym dowodem polskości Śląska, są wiecznym odbiciem i echem walk powstańców pol- skich i wyrazem ich myśli zbrojnego ruchu wyzwolen- czego tak jak walki o wolność Polski, i zdołały pobu- dzić do życia z przeszło 100-letniej niewoli - Polskę,

czerpiać duchową siłę z tradycji powstańców 1831, 1848 i 1863 roku oraz 1905 roku przynosząc jako owoc swoich tru- dów - Polskę wolną, na tej samej podstawie wyrósł Czyn Po- wstańców Śląskich doprowadził do przyłączenia przynajm- niej części G/Śląska do Polski. Dlatego Powstania Śląskie należą do cyklu powstań ogólnie - polskich, tym bardziej za- sługuje na wyróżnienie wśród nich, że następują jedno po drugim i świadczą dobitnie o tem, że Ślązak dorównywał powstańcom listopadowym i styczniowym, oraz wywodził się z samego ludu śląskiego.

Trzecim powstaniem zamknęliśmy mówi Wojewoda dr Grażyński na łamach Jednodniówki Powstańczej w 1931 roku w sposób godny cykl walk o Niepodległość Polski. Do- rzuciliśmy nowe wartości do historii narodowej.

"LATO W MIEŚCIE 2018"

Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Rydułtowach
zaprasza dzieci na półkolonie

Codziennie w godz. 9⁰⁰ - 15⁰⁰ oferujemy dzieciom (kl. I – VII SP) ciekawe zajęcia, dobrą zabawę, fachową opiekę oraz wiele atrakcji:

- KĄPIELE WODNE I SŁONECZNE
- WĘDKOWANIE NA ZAWALISKU
- ZAJĘCIA W „KUŹNI U KOWOLA”
- SEANS FILMOWY W RCK „FENIKS”
- GRY, ZABAWY, KONKURSY I OLIMPIADA KOLONIJNA
- PIKNIK KOLONIJNY

I turnus	16.07. – 27.07.2018 r.
II turnus	30.07. – 10.08.2018 r.

W pierwszym turnusie zajęcia odbywać się będą w Szkole Podstawowej nr 4 w Rydułtowach, ul. Strzelców Bytomskich 13.

W drugim turnusie zajęcia odbywać się będą w Szkole Podstawowej nr 3 w Rydułtowach, ul. Radoszowska 3.

Wszystkim uczestnikom zagwarantujemy codziennie obiad i zimne napoje.

Odpłatność za półkolonie:

- dzieci zamieszkałe w Rydułtowach – 60,00 zł
- dzieci spoza Rydułtów uczęszczające do rydułtowskich szkół – 100,00 zł

Istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie z MOPS-u.

Wydawanie kart kolonijnych (ograniczona ilość) odbywać się będzie w siedzibie OPP, przy ul. A. Mickiewicza 33 od dnia **12.06.2018 r.** /wtorek/ od godz. 10⁰⁰.

Nie przyjmujemy zgłoszeń telefonicznych.

Jednocześnie informujemy, że warunkiem zapisania dziecka na wybrany turnus półkolonii jest **złożenie wypełnionej karty kolonijnej i uiszczenie opłaty.** Rekrutacja trwa do dnia 25.06.2018 r. w godzinach pracy sekretariatu.

Dyrekcja OPP

Piknik na Orłowcu

Jeszcze pamiętamy jak wspaniale bawiliśmy się na rydułtowskim rynku 3 maja, a tu kolejny festyn!

W pięknym parku za Urzędem Stanu Cywilnego TMR wraz z Urzędem Miasta 8 czerwca zorganizowały wspólną zabawę dla naszych mieszkańców. Osoby niepełnosprawne, mnóstwo dzieci a także dorośli mieszkańcy dzielnicy Orłowiec mogły posłuchać muzyki i podziwiać występy zespołów muzycznych i tanecznych: "Rzuchowianki", „Dziewczynki sprężynki" z Roksaną Orzyszek, "Klika Machnika", "Gołęźanki", grupę taneczną pod kierownictwem Oli Wolner, zespołu wokalnego "Czelodka" prowadzonego przez Sylwię Jakubiec.

Zorganizowano również wspólne gry i zabawy, w których wszyscy biorący udział zostali nagrodzeni słodyczami.

Poczęstunek w postaci pysznych kołaczyków zasponsorowała pani Rita Pielczyk, właścicielka lokalu "Cichy Kącik". Była również kawa, chłodne napoje i soczki w kartonikach. Cukierkami i lizakami dzieci mogły częstować się do woli, a sponsorem tych łakoci była Spółdzielnia mieszkaniowa "Orłowiec".

Piękna pogoda i miły nastrój umilały nam to piątkowe popołudnie.

Do zobaczenia na następnym pikniku!!!

Eugenia Bluszcz

Przegląd Form Artystycznych w Gminie Lyski!

Grupa taneczna Fresh Beat reprezentująca Gminę Lyski podczas Powiatowego Przeglądu Zespołów Artystycznych w Świerklanach decyzją jury zajęła drugie miejsce.

24 maja br. podczas Gminnego Przeglądu Form Artystycznych, dzieci i młodzież z terenu Gminy Lyski miała okazję się wykazać i zaprezentować swoje talenty muzyczne i taneczne. W kategorii tanecznej zaprezentowali się uczniowie z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Zwonowicach oraz grupa taneczna z Ośrodka Wspierania Rodziny w Nowej Wsi, natomiast w kategorii muzycznej wystąpili uczniowie z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Adamowicach oraz Zwonowicach. Celem przeglądu jest promowanie twórczości tanecznej i śpiewaczej oraz roz-

wijanie zdolności i talentów estradowych wśród dzieci i młodzieży. Impreza ma również na celu spopularyzowanie zespołowych form tańca, promowanie walorów artystycznych i wychowawczych, a także możliwość wymiany doświadczeń w ramach pracy z podopiecznymi.

Zwycięzców wyłoniło jury w składzie: mgr Łucja Stawarska - Stowarzyszenie Ognisk Muzycznych w Rybniku, Aurelia Oklesińska - Gminna Biblioteka Publiczna w Lyskach oraz Krzysztof Mrozek - Urząd Gminy Lyski. Jury w kategorii muzycznej oceniało poprawność fonetyczną, wymowę, akcent, intonację, ogólny wyraz artystyczny oraz interpretację utworu, zaś w kategorii tanecznej: układ choreograficzny, kompozycję taneczną, technikę oraz harmonię ruchu.

Wybór nie był łatwy, ponieważ wszyscy tegoroczni uczestnicy prezentowali niezwykle wysoki poziom. Ostatecznie w kategorii tanecznej zwyciężyła grupa taneczna Fresh Beat. Zespół liczy 23 radosne i pełne energii dziewczyny tańczące w stylu Hip – Hop. Treningi odbywają się w Ośrodku Wspierania Rodziny w Oddziale Świetlicy Srodowiskowej w Nowej Wsi. Układ choreograficzny przygotowany przez młodych adeptów sztuki tańca zachwycił jury i widownię na sali, co bardzo ucieszyło Panią Agatę Wójcik - instruktora tańca, z którą grupa przygotowała choreografię na konkurs.

W kategorii muzycznej zdobywcą I miejsca zostali uczniowie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Adamowicach - Dominik Traliszewski wraz z chórkami, w którym śpiewały Oliwia Gembalczyk, Milena Adamczyk i Natalia

Łukasik. Zwycięzcy przygotowali swoje występy pod baczным okiem Pani Sabiny Gawron, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej.

Tradycyjnie już laureaci I miejsc reprezentowali Gminę Lyski na Powiatowym Przeglądzie Form Artystycznych, który odbył się 2 czerwca w Gminnym Ośrodku Kultury i Rekreacji w Świerklanach.

spełna 50 lat.

Szachiści walczyli o Puchar Wójta Gminy Lyski

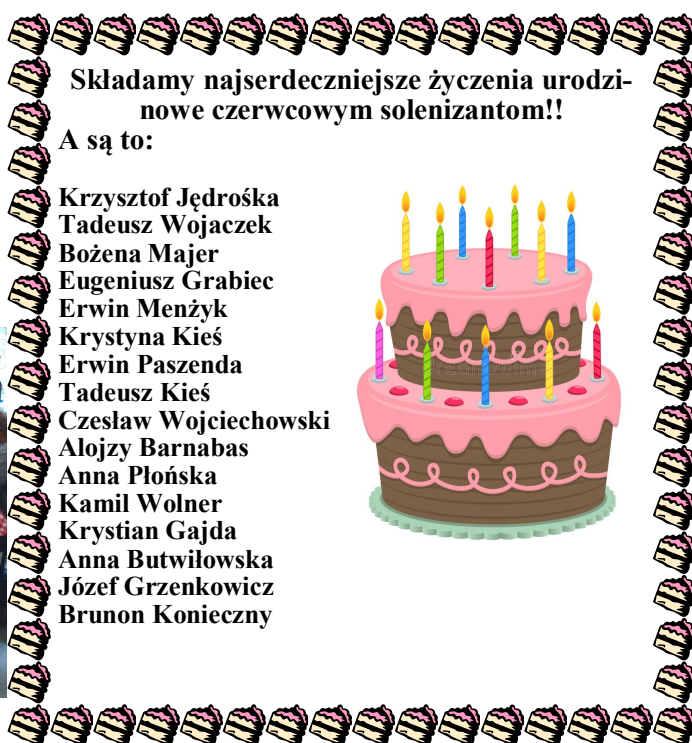
Szachiści rywalizowali w III Turnieju Szachowym o Puchar Wójta Gminy Lyski. Najlepszy okazał się Dariusz Babczyński, który zgarnął nagrodę główną.

Szachy niegdyś niedoceniane, dziś nazywane są grą „królewską”, która od kilku lat przeżywa swój renesans i cieszy się zainteresowaniem coraz szerszego grona osób. Jest to gra, która oprócz doskonalenia pamięci uczy logicznego i strategicznego myślenia, cierpliwości, odpowiedzialności oraz szacunku i tolerancji wobec rywali. Taki rodzaj intelektualnej aktywności pozytywnie wpływa nie tylko na rozwój umysłowy, ale także osobowościowy co jest bardzo ważne w rozwoju młodego pokolenia. Zalety tej szlachetnej gry doceniają mieszkańcy naszej gminy, gdyż z roku na rok gra przyciąga coraz większą ilość dzieci oraz dorosłych. Można było się o tym przekonać 2 czerwca br. w Szkole Podstawowej w Lyskach, gdzie odbył się III Gminny Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy Lyski. Do rywalizacji przystąpili miłośnicy tej dyscypliny w różnych przedziałach wiekowych, dlatego też turniej został rozegrany w dwóch kategoriach - do lat 16 i powyżej lat 16. Różnica wieku między

najmłodszym, a najstarszym uczestnikiem wyniosła nie-

Po kilkugodzinnych zmaganiach i zaciętej walce Grand PRIX Turnieju otrzymał Pan Dariusz Babczyński. W kategorii do lat 16 miejsce pierwsze zajął Jan Siemiątkowski, na miejscu drugim uplasował się Szymon Śliwiński, natomiast trzeci był Jakub Masarczyk. Wśród szachistów powyżej 16 roku życia najlepszy okazał się Andrzej Bochenek, który wyprzedził Piotra Koźlika laureata drugiego miejsca i Józefa Kustosa, który zajął miejsce trzecie.

Składamy najserdeczniejsze życzenia urodzinowe czerwcowym solenizantom!!

A są to:

- Krzysztof Jędrośka
- Tadeusz Wojacek
- Bożena Majer
- Eugeniusz Grabiec
- Erwin Menzyk
- Krystyna Kieś
- Erwin Paszenda
- Tadeusz Kieś
- Czesław Wojciechowski
- Alojzy Barnabas
- Anna Płońska
- Kamil Wolner
- Krystian Gajda
- Anna Butwiłowska
- Józef Grzenkowicz
- Brunon Konieczny

Teresa Jagiełło, urodziła się w Głubczycach w woj. opolskim w 1960 roku, obecnie mieszka w Katowicach. Należy do grupy literackiej ZwrOtk z Rydułtów, od pięciu lat.

Kocha pisać, ponieważ w taki sposób wyraża swoje uczucia i przeżycia, czasem Jej ale często zaczerpnięte z otaczającego ją świata. Tomik Teresy. „Unosić się do marzeń” zabiera w tą sferę, gdzie, nie powinno zapominać się o marzeniach, ponieważ dzięki nim życie potrafi być piękne.

Ewa Wierzbinska - Kłoska

Unosić się do marzeń....

Czuję jak wabisz mnie wzrokiem,
A ciało drży z namiętności,
Wciąż jestem pod twoim urokiem,
Tak tęsknię do tamtej bliskości.

Spełnionych tak wiele jest pragnień,
Pieszczota aż dławi, wciąż nęci,
Całujesz i tulisz na jawie,
Już zawsze tak będzie w pamięci.

Zbudzone dziś ciało, aż płonie,
Przytulisz, poczujesz te drżenia,
I oczy tak dziś zawstydzone,
Chcą umknąć od twego spojrzenia.

Łza tylko zawisała na rzęsach,
Utuli, ukoi w ekstazie,
Jak dobrze przy tobie zwycięzać,
Unosić się z tobą do marzeń...

Teresa Jagiełło

Bezsilność.

Spogląda przez szklane drzwi.
Kładzie dłoń na szybie.
Tak bardzo współczuje

Błada, smutna twarz.
Wzrok wybiega za okno.
Pragnie wymknąć się rzeczywistości
bez rurek wtłaczających życie

Kolejne wyszarpane chwile

A może lepiej poprosić o skrzydła,
wznieść się ponad aparaturę,
ponad perspektywę bezsilności .

Zapomnieć, że wkradł się podstępnie
plądruje wnętrze, burzy harmonię,
pazurem rozdrapuje i rani

uchylając drzwi nieuchronnego

Teresa Jagiełło(1.04.2015)

Serdeczne podziękowania

**Serdeczne podziękowania za udział w ce-
remonii pogrzebowej naszego ukochanego
Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka
śp. Jana Swobody**

składa

**ks. Jackowi Spyrze, ks. Bernardowi So-
dzawicznemu, ks. kanonikowi Konradowi
Opitkowi, delegacjom, pocztom sztandaro-
wym, przyjaciółom, sąsiadom, znajomym
oraz wszystkim, którzy wzięli udział w
ostatniej drodze naszego drogiego Jana**

pograżona w smutku żona z rodziną

**Szczególne podziękowania kierujemy
dla sąsiadów, którzy zamówili Mszę Św.
w intencji zmarłego Jana**

Stefania Stebel - Swoboda

Wyjazd studyjny do siedziby Parlamentu Europejskiego w Brukseli

W dniach 20-24.05.2018 uczennica klasy 2a Julia Wieszolek - laureatka I edycji Międzynarodowego Konkursu Linqua.art.eu pod patronatem Posła do Parlamentu Europej-

skiego dr Jana Olbrychta, Senatora RP Adama Gawędy, Starosty Wodzisławskiego Ireneusza Serwotki i Prezydenta Miasta Wodzisław Śląski Adama Kiecy w kategorii język niemiecki wraz z opiekunem Małgorzatą Piotrowską zostali zaproszeni przez posła Jana Olbrychta na wyjazd studyjny do siedziby Parlamentu Europejskiego w Brukseli. W ramach programu laureatka zwiedziła Parlament Europejski, Parlamentarium, Dom Historii Europejskiej, Stare Miasto, Dzielnicę Europejską oraz miasteczko studenckie Leuven. Ważnym punktem wizyty studyjnej było spotkanie z Posłem do Parlamentu Eu-

ropejskiego Janem Olbrychtem. 5-dniowy wyjazd poszerzył wiedzę laureatki o stolicy Belgii, historii krajów europejskich oraz Unii Europejskiej, funkcjonowaniu instytucji Europejskich, a także był doskonałą okazją do doskonalenia znajomości języków obcych.

*Julia Wieszolek
Małgorzata Piotrowska
Liceum Ogólnokształcące im. Noblistów Polskich w Rydułtowach*

Moje rozważania

Mamy niezwykle -wiosenne lato! Widoczna jest zmiana klimatu w naszej części Europy i rodzi to określone skutki, bo coraz więcej będzie dni z dodatnią temperaturą a to ma odniesienie do rolnictwa, ekologii i wielu pokrewnych dziedzin, w tym ogrzewania domów itd. Rodzi to też zauważalną zmianę reakcji mieszkańców. Takiego boomu na zakupy ozdobnych kwiatów i krzewów nie pamiętam a jednocześnie przerażają informacje o pożarach lasów a co gorsza wysypisk odpadów i składowisk plastików podobno przeznaczonych do recyklingu. Nie rozumiem decyzji władz zezwalających na tworzenie takich składowisk bez pewności, że odpady są poddawane recyklingowi. Uważam, że ta ważna dziedzina gospodarki odpadami powinna być pod specjalnym nadzorem a jeśli nawet nie przynosi dochodu winna być dotowana bo to zmusi do szukania takich rozwiązań, które ograniczą produkcję tworzyw sztucznych na rzecz innych materiałów - mniej szkodliwych dla środowiska. Zbliżające się wybory samorządowe dają możliwość kandydatom by zgłaszali różnorodne pomysły i propozycje, które zachęca wyborców do głosowania na określoną listę i kandydata. Niestety większość jeśli idzie głosować to oddaje głos na takiego kandydata, który obieca załatwić jakąś osobistą sprawę a nie na kandydatów, którzy mają przemyślaną strategię na wiele lat. Czy będzie tym razem inaczej - trudno powiedzieć. Nowelizacja ustawy o samorządach dość mocno zmienia kompetencje rad gminnych i kompetencje wójtów. Jeszcze bardziej komplikuje ustawa o zmniejszeniu wynagrodzeń pracowników samorządowych bo to może prowadzić do zmniejszenia zainteresowania pracą w samorządach. Trudno sobie wyobrazić sytuację, że zmniejszy się wynagrodzenie burmistrza i nie pociągnie to za sobą serii obniżek wynagrodzeń pracowników na niższych szczeblach a to spowoduje odpływ zdolnych pracowników z samorządów. Jeśli się tak stanie to zainteresowanie rządzeniem pozostanie tylko dla ambitnych emerytów, bądź ludzi bogatych, którzy zechcą się realizować na innym polu. Póki co wiemy, że nadal jest niemałe zainteresowanie w naszym regionie by sprawować wysokie funkcje w samorządach, Prasa regionalna z Dziennikiem Zachodnim na czele dość szeroko publikuje sondaże i opinie oraz wypowiedzi osób potwierdzających gotowość wystartowania w kolejnych wyborach. Znamy więc czołówkę osób z dużych miast, które wystartują w wyborach choć kłóci się to z ustawą, bo przecież Premier nie ogłosił jeszcze terminów wyborów i kampania wyborcza nie powinna jeszcze być ale tyle zasad zostało już złamanych, że i to nie dziwi. A co w Rydułtowach?. Z wypowiedzi osób, cichej kampanii wyborczej wiemy, że o funkcję Burmistrza Miasta powalczą obecny Z-ca Burmistrza Marcin Połomski, radny Stefan Śladek, prezes Mojego Miasta Marek Wystyrk, Dyrektor RCK Feniks Janina Chlebek Turek a mówi się też o obecnej v-ce Staroście Danucie Maćkowskiej. Gdy-

bym miał oceniać szanse poszczególnych kandydatów to sądzę, że w drugiej turze zmierzą się Marcin Połomski ze Stefanem Śladek lub Markiem Wystyrkiem. A co do kandydatów na radnych to trudno powiedzieć bo obecni Radni niewątpliwie wystartują z różnych list, przy czym tzw. „lista Szwana” wydaje się że ma największą szansę by rządzić w mieście. Zagadką są tzw. listy partyjne do powiatu i do województwa, bo szeptane sondaże mówią o wzroście zainteresowania listą SLD, Śląską Partią Regionalną ale liderami będą listy PO z deklaracjami poparcia i lista PiS-u. Czy tak będzie - o tym zdecydują wyborcy. Niestety będzie jeśli do wyborów gremialnie nie przystąpią młodzi wyborcy bo wtedy zaczną działać i tak mocne anty europejskie lobby już na szczeblu samorządów. O wyzwaniach na następne lata pisaliśmy wielokrotnie, natomiast moim zdaniem musi zacząć się dyskusja o takich zmianach w ustawie samorządowej, która wymusi bardziej restrykcyjne decyzje dotyczące szeroko rozumianej ochrony środowiska, większej współpracy w ramach gmin, powiatów i zmian przynależności gmin do powiatów. Moim zdaniem należałoby stworzyć powiat rybnicko-wodzisławski, zaś siedzibą mogłoby być nasze miasto Rydułtowy, które jest naturalnym zwornikiem obu powiatów. A w naszym regionie dzieje się sporo ciekawych rzeczy. A więc ciągle kontrowersje związane z działalnością górnictwa i jego przyszłością, zawirowania wokół służby zdrowia a szczególnie sytuacją szpitala w Wodzisławiu i Rydułtowach a z drugiej strony niezwykle ożywienie działań na rzecz seniorów, bogate oferty kulturalne, dobrze wyposażone i zarządzane placówki oświatowe i kulturalne. Powstające Kluby Seniorów, naturalna współpraca kół, klubów organizacji społecznych naszych 3 powiatów to ważny sygnał dla Władz na temat szerszej nie tylko kulturalnej współpracy. Jako szef Towarzystwa Miłośników Rydułtów muszę też poinformować nieco o naszych działaniach. Nie odnosimy tylko samych sukcesów. Mamy poważne osobowe kłopoty z bieżącym wydawaniem gazety Kluka a to wiąże się z ilością reklam i zainteresowaniem zakupem gazety. Z uwagi na fakt, że przeszkolone przez nas osoby znalazły pracę w urzędach i instytucjach brak nam specjalistów do pisania a szczególnie rozliczania projektów a jest to sprawa priorytetowa dla istnienia stowarzyszenia. Prowadzimy 2 kluby a charakterze pomocowym co wymaga bieżącego zainteresowania wielu osób Zarządu, wprost nie prowadzących zajęć ale wymagające podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Organizujemy ciągle różne przedsięwzięcia mieszczące się w ramach projektów lub też wynikające z naszych wewnętrznych programów działań. To wymaga angażowania wielu osób, dobrze, że póki co nasi Członkowie podejmują zlecane zadania. Organizacja publicznych imprez, w tym koncertów jest poważnym wyzwaniem ale przynosi też popularność. Trudno nie uznać za udany koncert na rynku z okazji 3 maja gdzie mieli okazję wystąpić dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy z naszego miasta i gmin sąsiednich. Mamy tylko prośbę do zespołów senioralnych by zachowali nieco więcej spokoju i najpierw dali wystąpić dzieciom i młodzieży. Dzięki doskonałym kontaktom naszego TMRu z ościennymi gminami a zwłaszcza zespołami artystycznymi nie mamy najmniejszego problemu by zaproszone zespoły wzięły udział w organizowanych przez nas koncertach. Ale to wymaga wzajemności. Skorzystalismy z zaproszenia by być lub występować (Klika Machnika) tylko w maju i na początku czerwca w Czyżowicach, Wodzisławiu, Rybniku, w Łubowicach i w Czernicy.

Takie zaproszenia traktujemy jako zaszczyt ale i wyzwanie. Mamy nadzieję że tym różnym wyzwaniom podołamy też w 2 półroczu.

Henryk Machnik

Gdzie można kupić „Klukę”?

- F.H.U. „Tabak”, ul. Ligonja 3
- ZZG przy KWK Rydułtowy, ul. Leona
- F.H.P.U. Maria Karasek, ul. Plebiscytowa 48
- Sklep Wielobranżowy M. Świącicki, ul. Radoszowska 61
- Petrol Point Group Migrex Sp. z o.o., ul. Raciborska 275
- Foto „Sycha”, ul. Bema 22
- Handel Hurt. I Detaliczny K. Pawelek, Traugutta 264
- „Lemaro” Sp. J., ul. Szczerbicka 54
- Sklep Ogólnospożywczy Ewa Łaciok, ul. Plebiscytowa 26
- Sklep Wielobranżowy Elwira Hajduczek, ul. Traugutta 255
- Nowalijka Sp. z o.o., ul. Ligonja 16
- Handel Art.. Przemysł. Weronika Nowak-Szynk, ul. Ofiar Terroru 41 i ul Raciborska Zaczarowany Olówek
- Urząd Gminy Lyski, ul. Dworcowa 1 A, Lyski
- Foto. Baron ul. Ofiar-Terroru

Psiaki i kociaki szukają domu!
Informacja pod telefonem: 605 109 891

Balto

Łatek

Imek

Lidka

Ogłaszamy ogólnomiejski konkurs na Rydułtowika 2017r .Konkurs ma na celu wyłonienie i wyróżnienie statuetką najaktywniejszej osoby -mieszkańca Rydułtów szczególnie zasłużonego w działalności społecznej' Zgłoszenia kandydata może nastąpić poprzez organizację społeczną, Radę Miasta, Mieszkańców
W zgłoszeniu należy podać;
 -imię i nazwisko kandydata (telefon - zgoda kandydata na kandydowanie)
 -zdjęcie kandydata i uzasadnienie z krótką notką biograficzną kandydata
 - podpisy osób zgłaszających lub pieczętka z podpisami osób reprezentujących stowarzyszenie lub instytucję

Zgłoszenia będą przyjmowane w siedzibie TMRu lub Wydziale Oświaty Urzędu Miasta w terminie od 20 czerwca do 10 lipca b.r
Organizatorem konkursu jak co roku jest Towarzystwo Miłośników Rydułtów

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW

**Rydułtowy, ul. Traugutta 289
 tel. 32 414 00 66**

moja największa szansa ciepło sieciowe ...

ponieważ jest wygodne, pewne, bezpieczne, czyste,
pomaga ograniczyć emisję i jest przyjazne środowisku

www.ryd.com.pl

Układanie parkietów. Cyklinowanie starych
podłóg po farbie oraz
schodów

Tel. 4578293 kom. 797122166

30-letnia praktyka!

Sprzedaż ekogroszku z
KWK Piekary ,workowany
i luzem wraz z dostawą.

Tel: 501 538 428

www.transstal.eu

Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9 w Rydultowach służą pomocą.

Wizyty prywatne:

- Chirurgia - lek.med. Andrzej Konieczny
- Dermatolog - lek.med. Agata Branny-Cyran
- Urologia - dr n. med. Jacek Węglorz
- Urologia - dr. Stanisław Wąsik
- USG, Doppler, Radiologia - lek.med. Witold Ostrowicz
- Kosmetologia, trychologia - mgr Karolina Rak
- Podologia - Michaela Kominek
- terapia falą uderzeniową, kinesiotaping - fizjoterapeuta Kinga Lamch

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydultów, Rydultowy, ul. Traugutta 289, tel. (032) 414-00-66; Kolegium Redakcyjne (tel. 324140066); Red. Nacz. Łukasz Majer, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: E. Jankowska, członkowie: S. Brzęczek, M.A.Wieczorek, B. Kosowski, E. Jankowska, M.Stebel, J.Majer, K. Szlezinger, J. Abrahamowicz, A. Kołodziej; J. Rusok e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrzydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok
Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydultowy, ul. Ofiar Terroru 20a, tel. 4579177;
FOTO SYCHA Rydultowy, ul. Bema 22, tel. 4579242. Druk gazety: M-Z Druk
Materiały zamieszczone w „Kluce” są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji.
Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.